

Leemiso Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Leemiso Maxaafai hiilla haasayaaninne Leemiso haasayan giigida oosonne ammano timirtte. I daro baggi asaa de7uwan hachchi hachchi gaittiya hanotubaa odees. Koiro doomiiddikka, “Aadhdhida erattaassi doomettai Xoossaassi yayyiyoogaa” yaagi hassayissiiddi doommees. I tamarissiyoogee ammano wogan asi oottanabaa xalaala gidennan, asi ba hachchi hachchi de7uwan hananau bessiyo lo77o eeshshaanne oottanau bessiyo lo77o oosuwaa gujjidi tamarissees. Ha maxaafaa gidдон ashkкетettaaban, asassi qarettiyoobaaninne ammanettiyooban daro timirttee leemisuwan inettiis.

Leemisuwaassi De7iya Go77aa

1 ¹Hageeti Israa7eela Kawuwaa
Daawita na7aa Solomona leemisota.

²Leemisoti asai aadhdhida eratettaa, seeraanne era haasayaa akeekanau maaddoosona. ³Eti aadhdhida erattetan, de7ana de7uwaa, xillotettaa, suure pirddaanne suuretettaa tamarissiyaageeta, ⁴hiillaa erennaageeta erissiyaageeta, wodallatussi erattaanne adussa qofaa immiyaageeta. ⁵Aadhdhida eranchchati ha leemisota siyidi, eraa gujjoosona; akeekanchcha asatika lo77o zoriyaa ekkoosona. ⁶Hegaadan leemisotanne eta birshshettaa, aadhdhida eranchchatu haasayaanne eta qan77isheta akeekanau danddayettees.

⁷Aadhdhida erattaassi doomettai GODAASSI yayyiyoogaa; shin eeyyati aadhdhida erattaanne seeraa karoosona.

Yelaga Naatussi Imettida Zoriyaa

⁸Ta na7au, ne aawaa zoriyaa ezgga; ne aayyiya tamarissiyoogaakka karoppa.

⁹Hegee ne huuphiyau bonchcho kallachcha; ne qooriyaukka gozdda gidana.

¹⁰Ta na7au, nena nagaranchchati balettikko, eeno gooppa. ¹¹Eti nena, “Nunaara hindda; asa woranau zuggidi naagoos; gaasoi xayikkonne xillota woranau qosetti uttoos; ¹²Si7oolee mittiyoogaadan, nuunikka eta paxa de7ishin mittoos; nuuni eta ciimma ollan oliyo asatudan oottana. ¹³Nuuni al77o miishsha ubbaa demmana; demmidi nu keettaa omoduwan kuttana; ¹⁴nunaara zuppeta; demmidobaakka issippe shaakkana” yaagana.

¹⁵Ta na7au, etaara ogiyaa hemettoppa; ne tohuwaa eta loosuwaa yettoppa.

¹⁶Aissi giikko, eti iitabaa oottanau

woxxoosona; asaa suuttaa gussanau jaamoosona. ¹⁷Kafoi xeellishin, a oiqqanau gitiyaa yeggiyoogee ainne maaddenna. ¹⁸Shin eti bantta suuttaa gussanau zuggoosona; bantta shemppuwaa woranau qosetti uttoosona. ¹⁹Geniyan go77aa demmiya ubbatu wurssettai hegaa mala; he aawu shemppuwaa ekkees.

Aadhdhida Eratettaa Ixxikko Nena Era!

²⁰Aadhdhida erattetiya ogiyan xeesausu; dere gutaran ba qaalaa xoqqu oottada alaahausu. ²¹Aadhdhida erattetiya asai shiiqiyo sohuwan eqqada xeesausu; katamaa geliyo penggiyan eqqada, hagaadan yaagada biddausu;

²²“Inttenoo, akeekai paccidoogetoo, intte akeekaa pacaa aude gakkanaashin dosuuteetii? Qilliicciyaageetoo, qilliicciyoogan aude gakkanaashin ufaiituuteetii? Eeyyatoo, eratettaa aude gakkanaassi ixuuteetii? ²³Ta seeran simmite; be7ite; taani ta eraa intte bolli gussana; ta qaalaakka inttena tamarissana. ²⁴Taani xeesido wode, intte koyennan ixxideta; taani kushiyaa yeddinkka, ooninne akeekibeenna. ²⁵Ta zore ubbaa karideta; ta seeraakka ekkibeekketa. ²⁶Hegaa gishshau, inttena metoi gakkiiyo wode, taani intte bolli miiccana; intte dagaman kokkoriyo wode, taani inttena qilliiccana. ²⁷Dagamai ushuwaadan intte bolli yiyo wode, metoi gotiyaadan intte bolli yiyo wode, tuggainne waayee intte bolli gakkiiyo wode, taani inttena qilliiccana.

²⁸“He wode eti tana xeesana; shin taani koyikke; eti tana minttidi koyana; shin demmikkona. ²⁹Aissi giikko, eti eratettaa ixxidosa; GODAASSI yayyiyoogaa dooriboakkona. ³⁰Ta zoriyaa ekkiboakkona; ta seera ubbaakka

karidosona. ³¹Hegaa gishshau, eti bantta oottido oosuwaa aifiyaa maana; bantta halchchido halchchuwaa aifiyaakka kallana. ³²Akeekai paccidoogeeta aadhdhida erattaappe haakkiyoogee worees; eeyyata shenehoo giyoogee xaissees. ³³SHin taani odiyoogaa siyiyaageeti ubbai woppu giidi, saro de7ana; metuwaa hirggaappekka shemppana” yaagausu.

Aadhdhida Erattaappe Beettiya Anjuuwa

2 ¹Ta na7au, neeni ta giyoogaa ekka; ta azazuwaakka ne gidдон minija. ²Aadhdhida erattaappe ezgga; ne wozanaappe akeeka. ³Eratettaa xeesa; akeekaassikka xoqqu oottada alaaha. ⁴Asi biraa woikko qosido miishshaa koyiyoogaadan, neeni erattaa koya. ⁵He wode neeni GODAASSI yayiyoogaa giyoogee aibakko akeekana; Xoossaakka loittada erana. ⁶Aissi giikko, GODAI aadhdhida erattaappe immees; appe erattainne akeekoi beettees. ⁷I suuretussi maaddiya zoriyaa minjjees; boree bannan hemettiyaageetassikka i gondalle. ⁸Tumaa pirddiyaageetu ogiyaa naagees; ba ammanettiyaageetu ogiyaakka naagees. ⁹He wode neeni xillotettaa, suure pirddaa, suuretettaanne lo77o ooso ubbaa erana. ¹⁰Aissi giikko, neeni aadhdhida eranchcha gidana; ne erattaikka nena ufaissana. ¹¹Nena adussi qoppiyoogee naagana; akeekaikka nena saro ashshana. ¹²Aadhdhida erattetai nena iita asatu balaappe naagana; geellabaa haasayiyaageetuppekka ashshana. ¹³Eti nagaraa xuman de7anau, xillotettaa ogiyaa aggoosona. ¹⁴Iitaa oottiyoogan ufaittoosona; geellaban hashshu goosona. ¹⁵Eti oottiyoogee mirqqetta; eta de7oikka geella.

¹⁶Aadhdhida erattetai shaaramuxa maccaaseepenne sheleeshshiya qaalan haasayiya laggetteeppe nena ashshana. ¹⁷A ba naatettaa azinaa aggaagausu; ba Xoossaa sinttan maacettido maachchaakka dogausu. ¹⁸I soo biyoogee haiqqanau biyoogaa; ikko biyoogee haiqqida asai biidosaa kaalettees. ¹⁹Ikko biya oonikka guyye simmenna; de7uwaa ogiyaakka demmenna. ²⁰Hegaa aggada, neeni lo77o asatu leemisuwaa kaalla; xillo asatu de7uwaakka qulla. ²¹Aissi giikko, suure

asatinne boree banna asati biittan gam77idi de7ana. ²²SHin iitati biittaappe xoqollettana; ammantennaageetikka shodettidi xayana.

GODAN Ammanettiyoogaa

3 ¹Ta na7au, taani nena tamarissiyoogaa dogoppa; ta azazotakka ne wozanan wotta. ²Aissi giikko, eti ne bariyaa adussana; ishalo de7uwaakka neeyyo gujjana. ³Aggenna siiqoinne tumattetai neeppe haakkoppona; eta ne qooriyan qachcha; ne wozananka eta xaafa. ⁴Yaatikko, neeni Xoossaanne asaa sinttan sabbettanne nashettana.

⁵Ne polo wozanan GODAA ammanetta; ne akeekan zempoppa. ⁶Neeni oottiyo ooso ubban a sinttaya; i nena likke ogiyaa kaalettana. ⁷Nena ne huuphen aadhdhida eranchcha kessoppa; GODAASSI yayya; iitaappekka haakka. ⁸Hegee ne bollaa payya wottana; ne meqettaakka xallana. ⁹GODAA ne duretettan bonchcha; koiro aifida katta ubbaappekka xeraa ayyo immiyooagan a bonchcha. ¹⁰Yaatikko, ne gootaratan kattai kumana; ne baattaakka aife woine eessai kumidi palahana.

¹¹Ta na7au, GODAA seeraa karoppa; i nena qaxxayiyo wodekka lanccoppa. ¹²Aissi giikko, aawai ba siiqiyo na7aa seeriyoogaadan, GODAI ba ufaittiyo uraa seerees. ¹³Aadhdhida erattaappe demmiya urai, akeekaakka babaa oottiya urai anjettidaagaa. ¹⁴Aissi giikko, appe demmiyo go77ai biraappe demmiyo go77aappe aadhdhees; appe beettiya go77ai worqqaappe beettiya go77aappe kehees. ¹⁵Aadhdhida erattetai inqquwaappe keehi al77o; neeni demmanau amottiyo ubbai aadhdhida erattaara likkettenna. ¹⁶Aadhdhida erattetai ne bariyaa adussees; i neeyyo duretettaanne bonchchuwaa gujjees. ¹⁷A ogeti ufaissiya ogeta; a loosso ubbaikka saro. ¹⁸I bana oiqqiyaageetussi de7o mitta; a mintti oiqqiya ubbatikka anjettidaageeta.

¹⁹GODAI ba aadhdhida erattetan sa7aa medhdhiis; ba akeekanka salota minttiis. ²⁰A erattetan shaafati goggoosona; shaaratuppekka irai bukkees.

²¹Ta na7au, lo77o aadhdhida erattaanne adussi qoppiyoogaa naaga; eti neeppe shaahettoonna. ²²Eti neeyyo de7o gidana; eti neeyyo ishalonne ufaissa de7uwaa immana. ²³He wode neeni ne

ogiyaa hirggi bannan hemettana; ne tohoikka xubettenna. ²⁴Neeni zin77ido wode, yayyakka; zin77adakka mal77o xiskkuwaa xiskkana. ²⁵Akeekennan gakkiiya bashshau, woikko iitatu xayiyoo xayuwau yayyakka. ²⁶Aissi giikko, GODAI neeyyo ammanettiyaagaa gidana; ne gedeecca piriyan oiqettennaadan, i nena naagana.

²⁷Neeyyo wolqqai de7ishin, metootidaagau lo77obaa oottiyoogaa aggoppa. ²⁸Ha77i neeyyo de7ishin, ne shooruwaayyo, “Simmada ya; taani neeyyo wontto immana” yaagoppa. ²⁹Nenan ammanettidi, ne matan de7ishin, ne shooruwaa bolli iitabaa oottanau halchchoppa. ³⁰Nena naaqqibeenna asa, coo mootoppa. ³¹Sugetta oottiya asata qulloppa; eta iita oosuwaakka kaalloppa. ³²Aissi giikko, GODAI iitaa oottiyaageeta ixtees; shin suuretuuyo i ulottees. ³³GODAA qanggettai iitaa oottiyaageetu soona; shin a anjoo suurebaa haniyaageetu soona. ³⁴Otorettidi qilliicciyaageeta GODAIKKA qilliiccees; shin banttana kaushshiyaageeta nashshees. ³⁵Aadhdhida eranchchati bonchchuwaa demmana; shin eeyyati kauyyana.

Aawai Zoriyo Lo77o Zoriyaa

4 ¹Ta naatoo, intte aawaa zoriyaa siyite; loitti ezggite; yaatikko, intte akeekana. ²Taani intteyyo lo77o timirttiyaa immiyo gishshau, ta timirttiyaa yeggoppite. ³Taani ta huuphenkka ta aawaassi na7a; ta aayeessikka a siiqiyo mexi issi na7a. ⁴Ta aawai tana tamarissiididi, hagaadan yaagiis; “Taani odiiyoogee neeyyo gelo; ta azazuwaa naaga; yaatikko, neeni paxa de7ana. ⁵Aadhdhida eratettaanne akeekaa demmanau minna; taani neeyyo odidobaa dogoppa; ta qaalaappe kiyoppa. ⁶Aadhdhida eratettaayyo zokkuwaa zaaroppa; aissi giikko, i nena ashshana; a siiqa; siiqikko i nena naagana. ⁷Aadhdhida eratettai ubbaappe aadhdhiyo gishshau, aadhdhida eratettaa demma. Akeekai ne aquwaa ubbaa wurssi ekkikkokka a demma. ⁸Neeni a bonchcha; ikka nena xoqqu xoqqu oottana; neeni a oiqqikko, i nena bonchchana. ⁹I ne huuphiyan sabaa akiliiliyaa wottana; bonchcho kallachchaakka immana” yaagiis. ¹⁰Ta na7au, siya; taani giyoogaakka ekka; ne bareekka aduqqana. ¹¹Taani nena

aadhdhida eratettaa ogiyaa kaalettana; suure loossuwaarakka efaana. ¹²Neeni hemettiyo wode, ne hemettiyoosan xubbiyaabi de7enna; woxxikkokka xubbettakka. ¹³Tamaaridoogaa hassaya; timirttee neeyyo de7o gidido gishshau, loitta naaga; yeddoppa. ¹⁴Nagaranchchatu ogiyaa yedhdhoppa; iita asatu ogiyanka hemettoppa; ¹⁵appe haakka; an hemettoppa; appe guyye simma; yaatada ne ogiyaa ba. ¹⁶Aissi giikko, eti iitabaa oottana gakkanaashin, xiskkanau danddayokkonna; eti asa xubbennan eta xiskkoi efeenna. ¹⁷Eti nagaraa oittadan moosona; sugettaa oosuwaakka ushshadan uyoosona.

¹⁸Xillotu ogee gallassai seetana gakkanaashin, gujji gujji poo7iya maallado xalqqiyaa mala. ¹⁹SHin nagaranchchatu ogee sakkana xumaa mala; eti aibin xubettiyaakkokka erokkonna.

²⁰Ta na7au, taani yootiyoogaa siya; taani odiiyoogaakka loittada ezgga. ²¹Taani odidobati ne baazzaappe deshoppona; eta ne wozanan wotta. ²²Aissi giikko, etabai geliyo asau ubbau eti de7uwaa immoosona; eta bollaukka payyatettaa immoosona. ²³Ubbabaappekka ne wozanaa minttada naaga; aissi giikko, de7oi appe pulttees. ²⁴Ne doonaappe gene haasayaa digga; wordduwaa haasayiyaageetu achchappekka kichcha. ²⁵Sitti gaada sinttau xeella; ne aifee ne sinttan de7iyaabaa tishshi oottidi xeello. ²⁶Ne gediyaassi ogiyaa salallissa; suure oge xalaalan hemetta. ²⁷Suure ogiyaappe ushachchi haddirssi baqqoppa; ne tohoi iitasaa beennaadan naaga.

SHAaramuxa Maccaasaappe Haakka

5 ¹Ta na7au, ta aadhdhida eratettaa ezgga; ne haittaa ta akeekaakko yegga. ²Yaatikko, adussa qofai neessi de7ana; ne haasayaikka ne eratettaa qonccissana.

³SHAaramuxa maccaasee inxxarssaappe eessaa ililoi xokkees; i haasayai zaitiyaappekka aadhdhi looxigees. ⁴SHin a wursettana - godare uttaadan cammausu; naa77u baggan qanxxiya mashshadan qara; ⁵i tohoti haiquwaakko duge boosona; i hemetai sitti oottidi, duufuwau efees. ⁶A de7uwaa ogiyaa qoppukku; i ogeti geella; shin geella gidiiyoogaakka a erukku.

⁷Ta na7au, ha77ikka taani odiyoogaa siya; taani giyoogaappe kiyoppa.

⁸SHAaramuxa maccaasee heeri booppa; i keettaa penggiyaakko shiiqoppa. ⁹Hegee xayikko, neeni ne bonchchuwaa haratuyyo aattada immana. Neeni ne yelagatettan meqetti banna asatu kushiyan haiqqana.

¹⁰Ne aquwaa allaga asati ekkana. Ne daafurada shiishshidobai haraassa gidana.

¹¹Wurssettan ne ashoinne ne asatettai gilqqin, neeni oolana. ¹²Qassi hagaadan yaagana; “Taani timirttiyaa aissi ixxidanaashsha! Ta wozanaikka seeraa aissi karideeshsha! ¹³Taani tana tamarissiyaageeti odidobaa ekkabeikke; tana zoriyaageetu zoriyaakka ezggabeikke.

¹⁴Hegaa gishshau, taani deree shiiqido yaa7an, akeekennan kauyyanau de7ais” yaagana.

¹⁵Neeni ne pulttuwaappe haattaa uya; ne keettaayee xalaalaa siiqa. ¹⁶Ne pulttuwaa dabaaban, ne ollaa haattaakka dembban aissi gussai? ¹⁷Eta neeni ne xalaalau buzotta; hara allaga uraara koxxoppa.

¹⁸Ne pulttoi neeyyo anjjetto; yelagatettan neeni ekkido ne maccaaseera ufaaita. ¹⁹Lo77iya gaareedaaninne ufaissiya genesseedan, i xanttai ubba wodekka nena alo; ubbatoo i siiqoi nena omooddo. ²⁰Ta na7au, shaaramuxa maccaasiyaa nena aibissi omooddai? Hara asa machchiyo aibissi qoommai?

²¹Aissi giikko, asi oottiyooobaa ubbaa GODAI be7ees; i hemettiyo loosso ubbaa xeellees. ²²Nagaranchchaa i oottido nagarai oiqqees. A nagaraa gitee a qachchees. ²³I ba eeyyatettan haliis; ba huuphiyaa naagibeenna gishshau haiqqiis.

Hachchi Hachchi De7uwaassi Maaddiya Timirttiyaa

6 ¹Ta na7au, neeni miishsha tal77ida ne shooruwaassi waase gelidabaa gidikko, neeni erenna uraassi ne kushiya baqqada geppidabaa gidikko, ²neeni geppido gefaa gitiyan gelidabaa gidikko, ne doonaappe kiyida qaalan oiqettidabaa gidikko, ³simmi neeni ne shooruwaa kushiyan geladasa. Hegaa gishshau, ta na7au, hegaappe kiyanau koyikko, elle ne shooruwaa soo ba; baada waasetettaa i ne bollappe wottana mala, auddashada a woossa. ⁴Hagaa oottennan de7aidda xiskkoppa; shemppuwaakka shemppoppa.

⁵SHankkaappe genessiyaa kessa ekkiiyoogaadan, gitiyaappe kafiyaa attiiyoogaadan, ne huuphiyaa ashsha.

⁶Intenoo azallatoo, qaacotukko biite; biidi etappe tamarite. Yaatidi aadhdhida eranchcha gidite. ⁷Qaacota ootissanau azaziyaabi, halaqi woikko eta haariyaabi baawa; ⁸shin banttau maanabaa bone minjoosona; kattaa cakkiyo wodekka banttau koshshiya kattaa shiishshoosona.

⁹Nenoo azallau, neeni aude gakkanaashin xiskkuutee? Ne xiskkuwaappekka aude dendduutee? ¹⁰Neeni qassikka guuttaa zin77aasa; guuttaa xiskaasa; kushiya shiishsha ekkada, guuttaa shemppaasa. ¹¹Yaatiyo wode hiyyeesatettai panggaadan, pacai ola miishshaa oiqqida asadan, ne bolli yaana.

¹²Iita asinne hanttaara asi, yuuyi yuuyidi wordduwaa odees; ¹³i ba aifiyan qim77otees; ba tohuwan bessees; ba biradhdhiyan malaatees. ¹⁴A uluwan geellatettai de7ees; i iitabaa qoppees; ubbatookka i ooshshaa medhdhees. ¹⁵Hegaa gaasuwan bashshai akeekennan a bolli yaana; i hassayennan meqqana; meqqidikka paxenna.

¹⁶GODAI ixxiyo usuppun yohoti de7oosona; i shenetiyo yohoti ubba laappuna:

¹⁷karidi xeelliyaa aifiyaa, worddotiya inxxarssaa, ashkke asata woriya kushiya,

¹⁸iitabaa maqqiya wozanaa, iitabaakko eesotidi woxxiya tohuwaa, ¹⁹wordduwaa bolli wordduwaa gujji gujjidi odiya worddo markkaa, ishatu gidдон ooshshaa medhdhiya asa.

SHAaramuxiya Asi Qaxxayettennan Antenna

²⁰Ta na7au, ne aawaa azazuwaa pola; ne aayiyaa nena tamarissidoogaakka aggoppa; ²¹eta ubbatoo ne wozanan oiqqa; ne qooriyanka qachcha. ²²Neeni hemettiyo wode, eti nena kaalettana; neeni zin77iyo wode, eti nena naagana; neeni beegottiyo wodekka, eti nena zorana.

²³Aissi giikko, ha azazoti xomppe; timirttetikka poo7o; qassi seeraikka de7uwaakko efiya oge. ²⁴Ha azazotinne ha timirtteti iita maccaarippenne azina machchi cimo inxxarssaappe nena naagana. ²⁵I puulaa ne wozanan

qaaqqatoppa; i qim77otanka omoodettoppa. ²⁶Issi attumaasi issi oittaa immidi, shaaramuxa maaccaasa demmanau danddayees; shin azina machcho laggettiyoogee nena worissana. ²⁷Issi asi tamaa idimmin, a maayoi meetettennan attanau danddayii? ²⁸Issi asi tamaa bonquuwaa yedhdhi hemettin, a tohoi xuugettennan attanee? ²⁹Asa machcho laggettiya urai hegaakka mala; o bochchiya ubbai qaxxayettennan antenna. ³⁰Kaisoi namisettidi, baayyo maanau wuuqqikko, asai a karenna. ³¹SHin i oiqtetidabaa gidikko, laappun kushe qanxxana; ba son de7iya miishsha ubbaakka immana. ³²SHin maccaasaara shaaramuxiya asi wozana paca; he urai ba shemppuwaa bashshees. ³³Deshettiyoogeenne kauyyiyoogee a gakkida saama. A yeellai appe mulekka qucettenna. ³⁴Aissi giikko, maccaasee azinai mishettidi, hanquuwaa suullana; suullidi ba haluwaa kessiyo wode, au qarettenna. ³⁵I aiba afileamakka ekkenna; ai keena imoikka a hanquuwaa doshissenna.

SHAaramuxa Maccaasee Cimuwaa

7 ¹Ta na7au, ta qaalaa naaga; ta azazuwaakka baloppa. ²Neeyyo paxa de7anau ta azaziyoogaa ootta; ta timirttiyaakka ne aifiyaa buluwaadan naaga. ³Hassayissiyaabaadan eta ne biradhdhetun qachcha; ne wozananka xaafa. ⁴Aadhdhida eratettaa ne michchidan, akeekaakka ne mata dabbodan xeella. ⁵Eti nena shaaramuxiya maccaaseepenne ba qalan cimmiya azina machchippe naagana.

⁶Issi gallassi taani ta keettaa maskkootiyaara kare xeellaas; ⁷xeellada wozanaa kuntibeenna wodalla naata be7aas. Eta giddoppe issoi keehi eeyya. ⁸He wodallai ogiyaara biidi, issi shaaramuxa maccaasee keettaa mataara kanttiis; i soo efiya ogiyaakko pinnidi, i keettaa heeran hemettees. ⁹He wode sa7ai qammanau lankkilankkees. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, maccaasiyaa a demmaasu. A shaaramuxa gidiyoogaa i maayoi erissees. A asaa cimmanau halchhada kiyaasu. ¹¹A xalanne yeelli banna maccaasa; son woppu gaada uttukku. ¹²A issitoo ogiyan, issitoo giyan, dabaaba ubban eqqada naagausu.

¹³A he na7aa qoommada yeraasu; a aifiyaa tishshi ootta xeellaidda hagaadan yaagaasu; ¹⁴“Taani ta yarshshuwaa yarshshada, ta shiiquwaa ha77i gatta simmais. ¹⁵Yaadata nena xomoosanau kiyaas; nena keehi koyaas; ha77i simmi demmaas. ¹⁶Taani Gibxxeppe yiida, alleequwaara de7iya ansollaakka ta hiixan yeggaas. ¹⁷Taani karbbiyaa, almmuniyaanne qarafaa geetettiya sawotuppe kessido shittuwaa ta hiixan caccafaas. ¹⁸Haaya; ane wonttana gakkanaashin siiquwaa aloos; qoomettidikka ufaittoos; ¹⁹aissi giikko, ta keettaawai son de7enna; haahosaa manddara biis. ²⁰Biiddi miishshaa qarcciitaa kuntti ekkidi biido gishshau, aginai goobanan uttennan soo simmenna” yaagaasu.

²¹Yaagada ba mal77o haasayan a sheleeshshaasu; ba liiqo inxxarssan cimmaasu. ²²Yaatin, sohuwaarakka i o kaallidi, bi aggiis. Boorai shukkiyoosaa laagettiyoogaadan, gaarai eesotidi piriyan geliyoogaadan, ²³gelin zubbee a wozanaa caddiyoogaadan haniis. Gitiyaa giddo gelida kafo milatiis. Hagee ubbai au a shemppuwaa maanau haniyoogaa eribeenna.

²⁴Ta na7au, ane ha77i siya; ta doonaappe kiyiya qaalaakka ezgga. ²⁵Ne qofai he maccaaseera booppo; i ogiyan gelada xayoppa. ²⁶A caddada olidoogeeti unddenna; a woridoogeetikka keehi daro. ²⁷I soi duufuwaakko efiya badaasa oge; he ogee duge haiquwaa geessuwau kaalettees.

Aadhdhida Eratettiyo Sabbiyo Sabaa

8 ¹Siyite! Aadhdhida eratettiya xeesausu; akeekaikka ba qaalaa xoqqu oottidi alaahees. ²Ogiyaa doonan de7iya keratu bollinne ogeti danttettiyoosan a eqqausu; ³dirssaa penggiyaa lanqqen, katamaa geliyo penggen eqqada, ba qaalaa xoqqu oottada, hagaadan yaagaasu; ⁴“Inttenoo asatoo, taani inttena xeesais; taani asa ubbaa xeesais. ⁵Inttenoo akeekai paccidoogeetoo, hayyuwaa demmanau tamarite. Inttenoo eeyyadoo, akeekaa demmite. ⁶Taani daro lo77obaa odiyo gishshau siyite; taani odiyoobai ubbai suurebaa. ⁷Taani tumaa odais; worddoba taani ixkais. ⁸Taani haasayyoobai ubbai tuma; geella woikko mirqetta gidenna. ⁹Akeeki de7iyo urau ta

haasayai likke; erai de7iyoogetau ta haasayai qoncce.

¹⁰“Biraa aggidi, ta zoriyaa doorite; muruta worqqaakka aggidi, eratettaa doorite. ¹¹Aissi giikko taani, aadhdhida erattetiyyaa, inqquwaa giyo daro al77o shuchchaappekka aadhdhais; neeni amottiyoobai ubbaikka tanaara laggetanau danddayenna.

¹²“Taassi, aadhdhida eratteessi akeekai de7ees; eratettaikka adussa qofaikka tanaara issippe de7oosona.

¹³Godaassi yayyiyoogee iitatettaa ixxiyoogaa; taani otoruwaanne ayyuwaa ixkais; iitasaa efiya ogiyaanne worddo haasayaa dosikke. ¹⁴Zoreenne lo77o erai taageeta; akeekainne wolqqainne taassi de7oosona. ¹⁵Kawoti tanan kawotoosona; qassi haariyaageeti suure higgiiyaa tanan kessoosona. ¹⁶Halaqati taani maaddin, deriyaa haaroosona; sa7an dere haariya gita asata ubbaakka taani maaddais.

¹⁷“Taani tana siiqiyaageeta siiqais; tana minttidi koyiyaageetikka demmana.

¹⁸Duretettainne bonchchoi tanaara de7oosona; wurenna aqoinne injjee ta mataana. ¹⁹Intte taappe demmiyo go77ai muruta worqqaappenne seerissi kessido biraappe aadhdhees. ²⁰Taani xillotettaa ogiyan hemettais; suure pirddaa loossuwaara kanttais. ²¹Tana siiqiyaageetau taani aquwaa immana; eta keettaakka taani kunttana.

²²“GODAI tana ba ooso ubbaappe koiro medhdhiis; benippeekka a oosuwau doomettaa tana. ²³Beni wode, biittai sa7ai merettanaappe kase taani sunttettaas.

²⁴Gita abbati bainna wode, haattaa pulttoti xuuqqenna wode, he wode taani yelettaas.

²⁵Deretinne kerati bantta sohuwan merettanaappe kase taani yelettaas.

²⁶GODAI sa7aanne sa7an de7iya gadeta ubbaa medhdhanaappe kase, woikko issi kophphe gidiya koiro sophphee oosettanaappe kase taani yelettaas.

²⁷“GODAI salota micciddo wodenne gita abbatuppe bollaara salo gufanttuwaa giigissido wode, taani yan de7ais. ²⁸GODAI shaarata bollan wottido wode, gita abbaa pulttota xuussido wode, ²⁹abbaa haattati banttau imettida zawaappe pinnidi, bollau aadhdhennaadan, i eta azazido wode, sa7aa baasuwa i baasido wode, taani yan de7ais. ³⁰He wode taani a matan waanna

oosanchcha; ubba gallassi taani a ufaissais; taukka a sinttan ufaittais. ³¹I medhdhidobai ubbai, sa7aikka asaa naatikka tana ufaissoosona.

³²“Ha77ikka simmi ta naatoo, siyite; taani yootiyoogaadan oottiyaageeti anjettidaageeta. ³³Ta timirttiyaa siyite; siyidi aadhdhida eranchcha gidite; siyidobaa shenehoo gooppite. ³⁴Taani yootiyoogaa siyiya urai, hachchi hachchi ta penggen beettiya urai, ta soo geliyoosankka naagiya urai anjettidaagaa. ³⁵Tana demmiyaagee de7uwaa demmees; GODAAPPE i sabaa demmees. ³⁶SHin tana demmennan aggiya urai bana qohees; tana ixxiya ubbati, haiquwaa siiqoosona” yaagausu.

Aadhdhida Eratettaanne Eeyyatettaa

9 ¹Aadhdhida erattetiyyaa ba keettaa keexxausu; keexxaidda he keettau laappun tuussata essaasu. ²A ba giigissiyoo gibiraayyo modhdho mehiyaa shukkaasu; woiniyaa eessaakka agada giigissaasu. Giigissada maaddaa sinttau aattaasu. ³Yaadata asaa xeesanau ba ashkkarata kiittaasu. Kiittin ashkkarati katamaassi xoqqa sohuwan eqqidi, ⁴“Inttenoo, eri paccidoogeetoo haga gelite!” yaagidosona. Eeyyat akka a hagaadan yaagaasu; ⁵“Haa yiite; yiidi ta qumaa miite; taani agido woiniyaa eessaakka uyite! ⁶Eeyyatettaa aggidi, shempooraa paxa de7ite; akeekaa ogiyan hemettite” yaagausu.

⁷Qilliicciya uraa seeriya asi bau cashshaa ekkees; iita uraa zoriyaageekka bau qohettees. ⁸Qilliicciya uraa zoroppa; zorikko i nena ixxana. Aadhdhida eranchcha uraa zora; zorikko i nena siiqana. ⁹Aadhdhida eranchcha uraa tamarissa; yaatikko, i kaseegaappekka aadhdhida eranchcha gidana. Xillo uraakka tamarissa; yaatikko i eraa gujjana.

¹⁰Aadhdhida eratettaassi doomettaa GODAASSI yayyiyoogaa; Geeshsha GODAA eriyoogee akeekiyoogaa. ¹¹Tanan aadhdhida erattetan laittai darana; ne bareekka aduqqana. ¹²Neni aadhdhida eranchcha gidikko, ne huuphiyau go7ettaasa. Neni qilliicciyaagaa gidikkokka, ne huuphiyau qohettaasa.

¹³Issi Eeyyo giyo maccaasiyaa wocama darausu; iyyo yeelli baawa; a ainne

erukku. ¹⁴A ba karen, woikko katamaassi xoqqa sohuwan oidiyan uttausu. ¹⁵Uttada suure bantta ogiyaa oiqqidi biya asaa xeesausu; xeesada, ¹⁶“Inttenoo, eri paccidoogeetoo, taakko haa yiite” yaagausu. Akeeki bainaagaakka, ¹⁷“Wuuqqidi uyiyo haattai mai77ees; geeman miyo qumaikka pashkkisseees” yaagausu. ¹⁸SHin haiqqida asai yan de7iyooqaa, i imattikka hirkkin, duufo gidдон de7iyooqaa i erenna.

Solomona Leemisota

10 ¹Hageeti Solomona leemisota. Aadhdhida eranchcha na7ai ba aawaa ufaissesees; shin eeyya na7ai ba aayyiyo azzanissees.

²Nagaran demmido miishshai go77enna; shin xillotetta haiquwaappe ashshees.

³GODAI xillota namisissenna; shin nagaranchchatu amuwaa polissenna.

⁴Azallatetta hiyyeesisees; shin minnidi oottiyoogee dureyees.

⁵Aadhdhida eranchcha urai kattaa boniyan shiishshees; shin kattaa cakkiyo wode xiskkiya urai kauyyees.

⁶Xillo asai anjettees; shin nagaranchchaa doonai makkalaa genttees.

⁷Xilluwaa sunntai anjuwan xeesettiiddi, de7i aggees; shin nagaranchchatu sunntai sohuwara dogettees.

⁸Aadhdhida eranchchati azazidobaa oottoosona; shin eeyyatetta coo biddiyaageeti bashshau boosona.

⁹Suure asi saro de7ees; shin geella urai ba mooruwan ohettees.

¹⁰Geniiddi qim77otiya uri meto kesseees; shin yayyennan seeriya uri sarotettaa meddhees.

¹¹Xilluwaa haasayai de7uwaa pultto; shin nagaranchchaa haasayai makkalaa genttees.

¹²Ixoi palamaa denttettees; shin siiqoi mooruwaa ubbaa qoodenna.

¹³Wozannaama asai aadhdhida eran haasayees; shin eeyya urai xam77an shocettees.

¹⁴Aadhdhida eranchchati eraa dagayoosona; shin eeyya haasayaa haasayiya urai bana bashshees.

¹⁵Duriyaa miishshai direttida katamaadan, ba godaa naagees; shin hiyyeesatetta hiyyeesaa xaissees.

¹⁶Xillo uraa a lo77o oosoi de7uwau kaalettees; shin iita uraa wurssettai qixaate.

¹⁷Seerin eeniya urai de7uwaa ogiyan hemettees; shin seerin ixxiya urai balees.

¹⁸Ixxiiddi ba ixxiyoogaa erissenna urai worddanchcha; zigirssaa laaliya uraikka eeyya.

¹⁹Daro haasayaa gidдон nagari xayenna; shin ba doonaa shiishshi ekkiya uri aadhdhida eranchcha.

²⁰Xilluwaa inxxarssai tigettida geeshsha biraa mala; shin iita uraa qofau gatee guutta.

²¹Xillo uraa haasayai daro asaa go77ees; shin eeyyati bantta wozanaa pacan haiqqoosona.

²²GODAA anjoi dure kesseees; i he duretetta meto walakkenna.

²³Eeyya urau iitabaa oottiyoogee kaassa mala; shin wozannaama urai aadhdhida eratetta ufaitees.

²⁴Iita urai hirgidobai a bolli gakkana; shin xilloi amottidobai imettana.

²⁵Gotee denddidi aadhdhiichchiyo wode, nagaranchchati beettokkona; shin xilloti merinau minnidi de7ana.

²⁶Caalai achchaa zil77issiyooogaadaaninne cuwai aifiyaa poogiyooogaadan, azalla uraa kiittiyoogee yiilloyees.

²⁷GODAASSI yayyiyoogee bariyaa adussees; shin nagaranchcha uraa baree qaammees.

²⁸Xillo urai sinttaara ufaissai yaana giidi naagees; shin iita urai sinttaara yaana giidi naagiyoobi aibinne baawa.

²⁹GODAA ogee xillotussi baqati attiyo soho; shin iitaa oottiyaageetassi bashsha.

³⁰Xilloti mulekka xoqolettokkona; shin iitai biittaa bolli de7okkona.

³¹Xillo asai aadhdhida eratetta haasayees; shin geellabaa haasayiya inxxarssai qanxxettana.

³²Xillo asai bessiya haasayaa erees; shin iita asai geellaa haasayees.

11 ¹GODAI worddo meezaanaa ixxees; shin likke meezaanan ufaitees.

²Otoroi yiyo wode kaushshatetta yees; shin ashkкетettaara aadhdhida eratetta yees.

³Xillota eta suuretetta kaalettees; shin ammanettennaageeta eta geellatetta xaissees.

⁴Hanquwaa gallassi duretettai go77enna; shin xillotettai haiquwaappe ashshees.

⁵Boree baina uraa ogiyaa a xillotettai sittissees; shin iita urai ba iitatettan kunddees.

⁶Suureta eta xillotettai ashshees; shin ammanetennaageeta eta amoi pire gididi oiqqana.

⁷Iita asi haiqqiyo wode, i naagiyo ufaissaikka aara issippe haiqqees; i ba wolqqan ceeqettiyoobai ubbikka xayees.

⁸Xilloi metuwaappe attees; a gishshaa iitaa bolli metoi yees.

⁹Xoossaa kaddida asi ba doonan asa xaissees; shin xilloti eran kessi ekkoosona.

¹⁰Xilloti bonchchettiiyo wode, katamai ufaittees; qassi iitai haiqqiyo wode, hashshu gees.

¹¹Xillotu anjuwaa gaasuwan katamai diccees; shin iita uraa haasayai katamaa xaissees.

¹²Ba shooruwaa kariya urau wozani baawa; shin akeekanchcha uri co77u gees.

¹³Zigirssanchcha asi xuraa laalees; shin ammanettiya asi xuraa genttees.

¹⁴Kaalettiyaabi xayikko, kawotettai kunddees; shin daro zoriyaageeti de7ikko, saroi de7ees.

¹⁵Erenna urau waase gidiiya asi tumuppe metootana; hegaappe waase gidennan ixxiyoogee lo77o.

¹⁶Ulo keha maccaasiyaa bonchchetausu; shin meqettaa iita asai duretetta xalaalaa duretees.

¹⁷Keha asi baassi lo77obaa oottees; shin meqettaa iita asi bana qohees.

¹⁸Iita asi demmiyo miishshai cimo; shin xillotettaa zeriya uri tumu woiuwaa cakkana.

¹⁹Xillotettan minnidi de7iyya uri paxa de7ana; shin iitatettaa kaalliiya uri haiqqana.

²⁰GODAI iita qofai de7iyo asata ixxees; shin suure hemettiyaageetan ufaittees.

²¹Iita asi qaxxayettanaagee attenna; shin xillotu zaree attana.

²²Adussa qofi baina puulanchcha maccaasee puulai gudunttaa siiriyaa aattido worqaa alleequwaa mala.

²³Xillotu amuwaa poloi lo77o xalaala; shin iitatu amuwaa poloi hanqqo xalaala.

²⁴Issi issi asati bantta miishshaa asau coo kehoosona; shin eta aqoi yaa darees.

Hara asati qassi bantta miishshau pala uuzettoosona; shin eta aqoi haa paccées.

²⁵Keha asi duretana; harata maaddiyya asi maadettana.

²⁶Kattai al77in baizzanau minjiyya uraa asai qangees. SHin ba kattaa asai koyiyo wode baizziya uraa anjiies.

²⁷Lo77obaa minttidi koyiyya uri ufaissaa demmees; shin iitabaa koyiyya uraa iitabai demmees.

²⁸Ba duretettan ammanettiyya asi kunddana; shin xilloti balggo mittaadan daayana.

²⁹Ba so asaa bolli cabbo denttiyya uri go7ettanabi aibinne baawa. Eeyyatikka aadhdhida eranchchatuyyo ashkkara gidana.

³⁰Xillo asi de7o aifiyaa aifiya mitta mala; shemppo ashshiyaageeti aadhdhida eranchcha.

³¹Xilloti sa7an bantta oosuwaa waagaa ekkiyaabaa gidikko, iitatinne nagaranchchati bantta oosuwaassi ekkana waagai waani daranddeeshsha!

12 ¹Seeriyoogaa dosiyya uri eratettaa dosees; shin seeraa ixxiyya uri damma.

²Lo77o asi GODAAPPE sabaa demmees; shin GODAI genanchchata pirddees.

³Asa iitatettai minttidi essenna; shin xillotu xaphoi qaaxxenna.

⁴Wozannaama maccaasiyaa ba keettaawau kallachcha mala; shin ba keettaawaa kaushshiya maccaasiyaa a meqettaa miya ajaajje mala.

⁵Xillotu qofai suure; shin iitatu zoree cimo.

⁶Iitatu haasayai asa woranaassa; shin xillotu haasayai eta ashshees.

⁷Iita asati kunddana; etau zerettikka attenna; shin xillotu zerettai minnidi de7ana.

⁸Asi ba aadhdhida eratettaa keenaa galatettees; shin geella qofai de7iyo asi karetees.

⁹Dure asa milatidi, metuwan de7iyya asaappe coo asa milatidi, oottiiddi ba de7uwaa sugiyya asi keha.

¹⁰Xillo asi ba mehiyaassi qaretees; shin iita asa kehatettau meqetti baawa.

¹¹Ba biittaa mintti oottiyya urai kattaa kallees; shin pattennabaa yedettiyya uri akeekai paccidoogaa.

¹²Iitati nagaranchcha asatu omooduwaa ekkana amottoosona; shin xillotu xaphoi daayidi de7ana.

¹³Iita asa a doonaappe kiyida haasayai pire gididi oiqqees; shin xilloi metuwaappe kessi ekkees.

¹⁴Asi ba doonaappe kiyiya qaalaa lo77obaa kallees; ba oottido oosuwaa waagaakka ekkees.

¹⁵Eeyya asi biyo buussai au a huuphen likke milatees; shin aadhdhida eranchcha asi zoriyaa siyees.

¹⁶Eeyya uraa hanqqoi sohuwaara erettees; shin cincca asi cashshaa wudenna.

¹⁷Tumaa haasayiyya asi suurebaa yootees; shin worddo markkai wordduwaa yootees.

¹⁸Akeekennan haasayiyo haasayai cuphedan caddees; shin aadhdhida eranchchaa inxxarssai pattees.

¹⁹Worddo haasayi guutta wodiyaassa; shin tuma haasayi merinau de7ana.

²⁰Iitaa qoppiyaageetu wozanan genee de7ees; shin sarobaa zorettiyaageetu wozanan ufaissai kumees.

²¹Xillota metoi gakkenna; shin iitatussi metoppe attin, harabi de7enna.

²²GODAI worddanchchata ixxees; shin tumanchcha asatun i ufaitees.

²³Cincca asi ba eraa qottees; shin eeyyati bannta eeyyatettaa yootoosona.

²⁴Minnidi oottiya uri deriyaa haarees; shin azallai haarettees.

²⁵Hirggiyoogee asa ufaissaa diggees; shin shonggaara de7iya haasayai a ufaissees.

²⁶Xillo asi ba shooruwaa zoridi, suure ogiyaa kaalettees; shin iitatu ogee tumaappe haassees.

²⁷Azalla asi shankkatidi ehiido ashuwaa kattenna; shin asau aqoi minnidi oottiyoogaa.

²⁸Xillotettaa ogiyan de7oi de7ees; he ogiyan haiqoi baawa.

13 ¹Eranchcha na7ai ba aawaa seeraa siyees; shin qilliicciyaagee seeraa siyenna.

²Asi ba doonaappe kiyiya qaalaa lo77obaa ekkees; shin ammantennaageeti makkalabaa amottoosona.

³Ba doonaa naagiya urai ba shemppuwaa naagees; shin eesuwan haasayiyya urai bana xaissees.

⁴Azallai amottees; amottikkonne aibanne demmenna; shin minnidi oottiyaageeti kallana.

⁵Xillo asati worddo haasayaa ixxoosona. SHin iita asatu haasayai yeellayeesinne kaushshees.

⁶Suure de7uwaa de7iya uraa a xillotettaa naagees; shin nagaranchchaa a nagarai onggees.

⁷Bana dure milatissiya asi de7ees; shin au aibinne baawa; harai qassi bana hiyyeesa milatissiyaagee de7ees; shin au daro aqoi de7ees.

⁸Asi ba miishshan ba shemppuwaa wozanau danddayees; shin hiyyeesaa yashissiyaabi baawa.

⁹Xillotussi ubbatoosoo de7o; shin iitatu xomppee to7ana.

¹⁰Otoroi ooshshaa yeles; shin zoriyaa ekkiyaageeti aadhdhida eranchcha.

¹¹Daafuri bannan demmido miishshai eesuwan xaye; shin minni oottidi demmido aqoi, dari daridi bees.

¹²Koyiyoobai polettennan gam77iyooogee azzanissees; shin amottidobai polettiyoogee ufaissees.

¹³Zore kariya uri meton gelees; shin azazuwaa bonchchiya uri saruwan de7ana.

¹⁴Aadhdhida eranchchaa immiyo timirttee de7o pultto; hegee asi haiquwaa piriyaappe kessi ekkana maaddees.

¹⁵Akeeki de7iyo uri bonchchettees; shin ammanettennan aggiyoogee bashshau efees.

¹⁶Cincca asai ubbai eran oottees; shin eeyyai ba eeyyatettaa qonccissees.

¹⁷Iita asati kiitettidi, meton geloosona; shin ammanttiya asati kiitettidi, sarotettaa ehoosona.

¹⁸Seeraa ixxiya asi hiyyeeseesinne yeellatees; shin seerin siyiya urai bonchchettees.

¹⁹Amottidobaa demmiyoogee keehi ufaissees; shin iitatu iitaappe haakkanau koyokkona.

²⁰Aadhdhida eranchcha asatuura hemettiya asi aadhdhida eranchchaa gidees; shin eeyya asatuura hemettiya asi metuwan gelees.

²¹Nagaranchchata iita qaadaa kallees; shin xilloti lo77o oosuwaa woiwuwaa ekkana.

²²Lo77o asi ba naatu naata laatissees; shin nagaranchchaa aqoi xilluwaassi dagattees.

²³Hiyyeesaa goshshai daro kattaa aifanau danddayees; shin suure pirddai paccidoogaa gaasuwan xaye.

²⁴Qaixaariyan wadhdhanau qarettiya uri ba na7aa ixtees; shin ba na7aa siiqiya uri minnidi seerees.

²⁵Xilloi a uloi kallana gakkanaassi mees; shin nagaranchchai namisettees.

14 ¹Aadhdhida eranchcha maccaasiyaa ba keettaa keexxausu; shin eeyiyaa ba keettaa ba kushiyan qolausu.

²Suure hemettiya asi GODAASSI yayyees; shin ba ogiyaa geellayiya asi GODAA karees.

³Eeyyaa haasayai a zokkuwaassi gatimaa ehees; shin aadhdhida eranchchatu inxxarssai eta naagees.

⁴Boorati bainnasan gootarai mela de7ees; shin neeyyo goyiyo wolqqaama boorati de7ikko, ne gootaran kattai kumees.

⁵Ammanettiya markkai ubbaton tumaa odees; shin worddo markkai worddo xalaalaa haasayees.

⁶Qilliicciyaagee aadhdhida eratettaa koyees; shin demmenna; akeekai de7iyo asi eratettaa demmanaagee a waayissenna.

⁷Eeyya asappe haakka; aissi giikko, neeni a haasayaappe era demmakka.

⁸Cincca asi ba oottiyoogaa eriyo gishshau, aadhdhida eranchcha gidees; shin eeyya asi ainne erennankka eriyaabaa milatiyo gishshau eeyya gidees.

⁹Eeyyati nagaraa oottidi, azzaniyoogaa gishshaa qilliiccoosona; shin suureti bantta nagarai atto geetettanau koyoosona.

¹⁰Ba wozanaa azzanuwaawaa aawu erees; a ufaissaakka ooninne aara koxxenna.

¹¹Iitatu keettai qolettana; shin suuretu keettai minnidi de7ana.

¹²Asaassi likke milatiya ogee de7ees; shin bin, a wurssettai haiquwan kessi yeggees.

¹³Miichchankka wozanai azzani erees; ufaissaa wurssettaikka azzano gidanau danddayees.

¹⁴Iita asi ba iita oosuwaawaa waagaa ekkana; lo77o asikka ba lo77o oosuwaawaa waagaa ekkana.

¹⁵Eeyya asi ubbabaa ammanees; shin cinccai akeekidi tanggees.

¹⁶Aadhdhida eranchcha asi yayyees; iitaappekka haakkees; shin eeyyai banan ammanettidi otorettees.

¹⁷Elle hanqgettiya asati eeyya ooso ottoosona. SHin cinccati danddayanchcha.

¹⁸Eeyyati bantta azallatettaa waagaa ekkoosona; shin cinccati eratettaa kallachchaadan goxxoosona.

¹⁹Iita asati lo77o asatu sinttan hokkidi, maarotaa woossoosona. Nagarachchatikka xillotu penggiyan hokkoosona.

²⁰Hiyyeesai ba shooruwanikka dosettenna; shin duretussi daro laggeti de7oosona.

²¹Ba shooruwaawaa kariya asi nagaraa oottees; shin hiyyeesaa maaddiyaageeti anjettidaageeta.

²²Iitabaa maqettiyaageeti baloosona gidokkonaa? SHin lo77obaa oottanau halchchiyaageeti tumatettaanne aggenaa siiquwaa demmoosona.

²³Minnidi oottidoban ubban go77ai de7ees; shin coo mela haasayai hiyyeesatetta xalaalaa ehees.

²⁴Aadhdhida eranchchatussi eta duretettau eta kallachcha; shin eeyyati bantta eeyyatettaa gujji gujjidi eeyyoosona.

²⁵Tumu markkai shemppuwaawaa ashshees; shin worddo markkai kashi erikke gees.

²⁶GODAASSI yayyiya urau mino qatoi de7ees. I a naatussikka baqatidi attiyo soho gidana.

²⁷GODAASSI yayyiyoogee de7oi kiyiyo pultto; heгаа gishshau, neeni haiquwaappe kessa ekkanau koyikko, GODAASSI yayya.

²⁸Kawuwaawaa gitatettau i haariyo asaa coratettaana; shin haariyo asi xayikko, ikka pattenna.

²⁹Danddayanchcha asaassi gita akeekai de7ees; shin elle hanqgettiya asi ba eeyyatettaa qonccissees.

³⁰Woppu giida wozanai bollaa payya wottees; shin qanaatee bollau ajaajje harggiyaa mala.

³¹Hiyyeesata toochchiya asi eta Medhdhidaagaa caye'es; shin metootanchchatussi kehiya asi Xoossaa bonchchees.

³²Iitati bantta iita oosuwan kunddana; shin xilloti bantta suretettan naagettana.

³³Akeekanchcha asaa wozanan aadhdhida eratettau kumiis; shin eeyyati aadhdhida eratettaabaa aibanne erokkona.

³⁴Xillotettau issi kawotettaa asaa xoqqu xoqqu oottees; shin nagarai ai asanne kaushshees.

³⁵Kawoi eranchcha ashkkaran ufaittees; shin yeellayiya oosuwaa oottiya ashkkaraa hanqqettees.

15 ¹Liiqo haasayai hanquwaa zarbbissees; shin porddolla qaalai hanquwaa denttettees.

²Aadhdhida eranchchaa inxxarssai eraa puulayees; shin eeyyatu doonai eeyyatettaa xuuqqees.

³GODAA aifeti ubbasaa xeelloosona; iitaa oottiyaageetakka lo77uwaa oottiyaageetakka be7oosona.

⁴SHonggaara de7iya lo77o haasayai de7o mittaa mala; shin geella haasayai ayyaanaa kinchchees.

⁵Eeyya asi ba aawaa seeraa karees; shin ba aawaa zoriyaa ekkiya asi eranchcha.

⁶Xillo uraa keettan daro miishshai de7ees; shin iitaassi geliya miishshai metuwaa ehees.

⁷Aadhdhida eranchchatu doonai eraa zerees; shin eeyyatu wozanai heгаа mala gidenna.

⁸GODAI iitatu yarshshuwaa shenetees; shin suuretu woosai a ufaissees.

⁹GODAI iita asatu hemetaa shenetees; shin xillotettaa kaalliyaaageeta i siiqees.

¹⁰Likke ogiyaa aggida asa iita boshai naagees; seeriyooгаа ixxiya asi haiqqees.

¹¹Harai attin, duufoikka bashshaikka GODAA sintan qoncciyaa beettoosona. Yaatin, asa wozanaa qofai waani appe geemmanee?

¹²Qilliicciya asi seeriyooгаа dosenna; aadhdhida eranchchatuppekka zore oichchenna.

¹³Wozanai ufaittin, som77oi poo7ees; shin wozani azzanikko, he aawu siiddees.

¹⁴Akeekiya wozanai de7iyo asi eratettaa koyees; shin eeyyati bantta eeyyatettan ufaittoosona.

¹⁵Hiyyeesatu de7oi ubba gallassikka baaxe. SHin ufaittiya asati ubbatonkka bantta de7uwaa aloosona.

¹⁶Ooshshai de7iyo gita aquwaappe GODAA yashshatetta de7iyo guuttabai keha.

¹⁷Ooshshai de7iyoosan modhdho ashuwaa maanaappe siiqoi de7iyoosan santtaa miyoogee keha.

¹⁸Hanqqettiya asi ooshshaa kessees; shin hanqqettanau eesotenna asi ooshshaa irxxissees.

¹⁹Azalla uraassi metoi a oge ubban aguntta dirssa mala; shin suure uraa ogee badaasa.

²⁰Eranchcha na7ai ba aawaa ufaissees; shin eeyya na7ai ba aayyiyo karees.

²¹Wozani bainna asi ba eeyatettan ufaittees; shin wozannaama asi likkebaa oottees.

²²Zoretai xayikko, halchchidobai halettees; daro zoriyaageeti de7iyoosan halchchidobai polettees.

²³Oishettidobaassi likke zaaruwaa zaariyoogee he uraa ufaissees; haasayaa likke wodiyan haasayioogee aiba lo77obee!

²⁴Aadhdhida eranchchai bollau kaalettiya de7uwaa ogiyan hemetteesippe attin, duge duufuwau wottiya ogiyan hemettenna.

²⁵GODAI otoranchchatu keettaa qolana; shin am77ee aquwaa naagees.

²⁶GODAI iitatu qofaa shenetees; shin geeshsha qaalai a ufaissees.

²⁷Wordduwan woriyaa demmanau jaamiya asi ba so asaa bolli metuwaa ehees; shin mattaayiyaa ixxiya asi paxa de7ana.

²⁸Xillo asi haasayanaappe kasetidi qoppees; shin iitatu inxxarssai palabaa pulttees.

²⁹GODAI iitatuppe haakkees; shin xillotu woosaa siyees.

³⁰Pashkkidi xeelliyoo xeelai wozanaa ufaissees; mishiraachcho odoikka bollaa pattees.

³¹De7uwaa immiya zoriyaa siyiya asi aadhdhida eranchchatuura issippe de7ana.

³²Seeraa ixxiya asi bana qohees; shin seeraa ekkiya asi akeekaa demmees.

³³GODAASSI yayyiyoogee asa aadhdhida eratettaa tamarisseees; bonchchettana koyida asi koiro bana kaushshanau koshshees.

16 ¹Asi ba wozanan halchchees; shin likke zaaroi GODAAPPE beettees.

²Asi oottiyo ooso ubbai au likke milatees; shin GODAI koiro dendo qofaa yiggi xeellees.

³Ne oottiyoobaa ubbaa hadaraa GODAAYYO imma; yaatikko, neeni halchchidobai polettana.

⁴GODAI medhdhidobau ubbau a wurssettai de7ees; makkalanchchatu wurssettaikka bashshaa.

⁵GODAI otorettiya ubbaa shenetees; eti qaxxayettennan attokkona.

⁶Aggenna siiquwaaninne ammanettiyoogan nagarai atto geetettees; asi GODAAYYO yayyiyoogan iitabaa oottennan naagetees.

⁷Asa hemeti GODAA ufaissiyaabaa gidikko, he aawu ba morkketu addiniitaarakka saro de7anaadan, GODAI oottees.

⁸Xillotettan beettiya guuttabai wordduwan demmiyo daro woriyaappe keha.

⁹Asi ba wozanan ba oottanabaa halchchees; shin halchchoi GODAI maaddin polettees.

¹⁰Kawoi Xoossaappe ekkido maatan pirdees; pirddiiddi i balenna.

¹¹Yiggiyo meezaanatinne makkiyo miishshati ammanttiyaageeta gidanaadan, GODAI koyees; baizziyooban ubban genee de7ennaadan koyees.

¹²Kawoti mooro oosuwaa shenetoosona; aissi giikko, eta kawotaa araatai xillotettan eqqees.

¹³Kawoti xillo inxxarssan ufaittoosona; tumaa haasayiyaageetakka dosoosona.

¹⁴Kawuwaa hanqqoi haiquwaa kiitanchchaa mala; shin aadhdhida eranchcha asi hanquwaa irxxissanau auddashees.

¹⁵Kawuwaa som77oi pashkkikko, hegee simmi de7o. I nashshiyoogee badhdheesaa iraa ehiya shaaraa mala.

¹⁶Aadhdhida erattettaa demmiyoogee worqqaa demmiyoogaappe keha; akeekaa demmiyoogee biraa demmiyoogaappekka aadhdhees.

¹⁷Suureti biyo ogee iiti de7iyooaappe haahuwaara kanttissees; ba hemetaa naagiya uri ba shemppuwaa naagees.

¹⁸Otoruwaa geeduwaa bashshai kaallees; ayyuwaa geeduwaakka kunddettai kaallees.

¹⁹Ayyiyaageetuura zuppethi, omooduwaa shaakki ekkanaappe ashkke gididi, hiyyeesidi de7iyoogee keha.

²⁰GODAA qaalaa loittidi ezggiya urau i oottiyoobai ubbai injjettana; GODAN ammanettiya uri anjjettidaagaa.

²¹Ba qofan aadhdhida eranchcha gidida asi akeekanchcha geetettees; lo77o qalalai erattettaa gujjees.

²²Cincca urau eratettai de7o pultto mala; shin eeyyata seeriyoogee coo wode wurssiyoogaa.

²³Aadhdhida eranchcha asi haasayanaappe kasetidi qoppees; qoppidi asi ekkiyo haasayaa haasayees.

²⁴Lo77o qalalai eessaa liluwaadan mal77ees; bollaakka maaddesinne pattees.

²⁵Asaassi suure milatiya ogee de7ees; shin wurssettan haiquwau gattees.

²⁶Namisainne metoi asi minnidi oottanaadan giddoosona.

²⁷Iita asi iitabaa halchchees; a haasayaikka xuuggiya tamaa mala.

²⁸Geella asi ooshshaa denttees; zigirssanchcha asi ammanettiya laggeta shaakkees.

²⁹Gene asi ba shooruwaa cimmees; lo77o gidenna ogiyau i a kaalettees.

³⁰Ba aifiyaa qim77otiya asi geellabaa qoppees; ba menttershshaa saxxidi manddiya asi iitabaa polees.

³¹Puulummida huuphee bonchcho kallachcha; hegeekka beettiyo xillo de7uwaa de7iina.

³²Wolqqaama asa gidiyoogaappe, hanqquettanau eesotenna asa gidiyoogee lo77o; daro katamata olidi oiqqiyooaappe, asi ba huuphiyaa haariyoogee aadhdhees.

³³Asi saamaa yeggees; shin GODAI ubbabaa battees.

17 ¹Ooshshai de7iyooosan de7iya gita gibiraappe saroinne woppai de7iyooosan mela oittaa poquwaa miyoogee keha.

²Cincca ashkkaarai ba godaa na7aa pattenna lafaa haarees; yaatidi ishanttuura issippe laattees.

³Worqqainne birai taman paacettiyoogaadan, GODAI asaa wozanaa paacces.

⁴Iita asi iita uraa haasayaa siyees; worddanchchaikka genanchchaa oduwaa ezggees.

⁵Hiyyeesatu bolli qilliicciya asi eta medhdhida Xoossaa cayeess; hara asa gakkiya metuwan ufaittiya asi qaxxayettennan attenna.

⁶Naatu naati cimida asatuyyo kallachcha; aawati bantta naatuyyo bonchcho.

⁷Daro lo77o haasayai eeyya uraassi giigenna; hegaappekka aaruwaa worddo haasayai deriyaa haariyaagaassi giigenna.

⁸Mattaayee bana immiyaagau dumma wolqqa mala; i simmido soho ubbai ayyo injjetees.

⁹Naaqetidi ba naaquwaa genttiya urai siiquwaa koyees; shin yoho zaari zaaridi woociya urai, ammanettiya laggeta shaakkees.

¹⁰Eeyyai xheetuton lissuwan shocin eriyoo gaappe akeeki de7iyo asi coo seerin eriyoo gee aadhdhees.

¹¹Iita asi makkalabaa xalaalaa koyees; heгаа gishshau, meqetti baina daanni a bolli kiitettana.

¹²Eeyyatetti oiqqido uraara gaittiyoo gaappe marata bonqqi ekkirggido maaheera gaittiyoo gee keha.

¹³Lo77o oottidoogaa kushiyaa iitaa zaariya uraayyo iitai a sooppe mulekka kichchenna.

¹⁴Ooshshai doommiiddi, zeeru waa xuussiya haattaa mala; heгаа gishshau, ooshshaappe kasetada palamaa aggaaga.

¹⁵Nagaranchchaa xillissiyoo geeenne xillu waa bolli pirddiyoo gee eti naa77aikka GODAA sheneyiya ooso.

¹⁶Akeekiya wozani au bainaashin, eeyyaa kushiyaa aadhdhida erattetaa shammiyo miishshai aibissi de7ii?

¹⁷Laggee mule wodekka siiqees; ishaikka metu waa wode maaddanaassi yelettees.

¹⁸Akeekai paccido asi erenna uraa acu waa qanxxanau waase gelees.

¹⁹Ooshshaa dosiya asi nagaraa dosees; ubbatoo ceeqettiya asi bashshaa ba bolli xeesees.

²⁰Geella qofai de7iyo asi lo77obaa demmenna; shikkaalobaa haasayiya asikka metuwan gelees.

²¹Azalla na7aa yelida aawi azzanees; eeyya na7aa aawau ufaissi baawa.

²²Wozani ufaittiyoo gee asassi lo77o xale; shin kayyottiyoo gee asau wolqqa xaissees.

²³Iita daannai pirddaa geellayanau geeman mattaayiyaa ekkees.

²⁴Akeekai de7iyo uri aadhdhida erattetaa sinttan wottidi bees; shin eeyyaa aiffee biittaa sa7aa xanxxaa yuuyidi xeellees.

²⁵Azalla na7ai ba aawaa azzanisees; bana yelida aayyiyookka zil77issees.

²⁶Xillo asa qaxxayiyoo gee, suure asakka a suuretettaa gishshau dechchiyoogee lo77o gidenna.

²⁷Amarida qaala haasayiya asi eranchcha; woppa ayyaani de7iyo asikka akeekanchcha.

²⁸Eeyya uri co77u giikkonne ba doonaa barikko, eranchcha milatees.

18 ¹SHAahettanau koyiya asi ba amuwaa kaallees; lo77o era ubbaakka phalqpees.

²Eeyyai ba qofaa qonccissanaagaa xalaalaa dosiyoo gaappe attin, hara asappe era ekkanaa dosenna.

³Iitatettaa yiyo wode, karee, kaushshinne yeelli a kaallidi yi bayoosona.

⁴Asaa doonaappe kiyiya haasayai ciimmaa haattaa mala; aadhdhida erattetaa pulitoikka goggiya haattaa mala.

⁵Mooranchchaa maaddidi, xillu waa pirddaa geellayiyoo gee lo77o gidenna.

⁶Eeyya asi ba haasayan ooshshaa denttees; a doonaappe kiyiya qalalai a warisseees.

⁷Eeyya asi, haasayiididi bana qohees; a haasayai gite gididi, a oiqqees.

⁸Zigirssanchchaa qalalai mal77o qumaa mala; ufaissiiddi duge ganjjiyaa gakkees.

⁹Ba oottiyo oosuwan azalliyaa asi bashshiya urappe ainne dummatenna.

¹⁰GODAA sunttai mino gimbbe mala; xillo asi yaa woxxidi saro attana.

¹¹SHin dure asatussi eta duretettaa yuushoi gimbbettido katamaa mala; eta qofan eta duretettaa mino dirssaadan eta naagiyaabaa milatees.

¹²Asi kunddanaappe kase a wozanai otorettees; bonchchettiyoo gaappekka ba huuphiyaa ziqqi oottiyoogee sinttatees.

¹³Siyennan de7iiddi zaariyoogee, hegee he uraayyo eeyyatettanne yeella.

¹⁴Asa ayyaani harggiyaa danddayanaadan maaddees; shin ayyaani meqerettiichchikko, a ooni danddayanee?

¹⁵Akeekanchcha asati tamaanau keehi koyoosona; aadhdhida eri de7iyoobaakka ezggoosona.

¹⁶Immiyoobi immiyaagau ogiyaa dooyees; gita asaarakka erissees.

¹⁷Kasetidi daannan mootiya uri baarigaarai yiidi a oichchana gakkanaashin, ubbatonkka he urai xillo milatees.

¹⁸Saamaa yeggiyoogee palamaa teqqees; naa77u wolqqaama baarigaaratakka shaakkees.

¹⁹Naaqettida ishaara giiganaagee gimbettida katamaa omooddanaagaappekka aadhdhi waayissee; penggiyaa gorddiyo birata hiraquwaadan, palamai dabbota shaakkees.

²⁰Ba doonan haasayidobaappe asi ba ganjjiyaa kuntees: ba inxxarssaappe kiyidaban kallees.

²¹Neeni haasayidoogee nena wottees woikko worees; hegaa gishshau, neeni ne haasayaa gaasuwan yiyaabaa ekkana de7aasa.

²²Machcho demmida asi lo77obaa demmiis; he urai GODANKKA nashettees.

²³Hiyyeesa asi auddashidi haasayees; shin duree phenqqeshidi zaarees.

²⁴Daro laggee de7iyo asi xayana; shin ishappe aadhdhidi ammanttiya laggee de7ees.

19 ¹Worddo haasayaa haasayiya eeyyaappe ba de7on boree baina hiyyeesa asi keha.

²Eri baina minotai lo77o gidenna; hemettiiddi eesotiya uraikka wora bees.

³Issi issi asai ba eeyyatettan ba de7uwaa bashshees; yaatidi qassi GODAA bolli yiillotees.

⁴Duretettai daro laggeta gujjees; shin hiyyeesatettai de7iyya laggetakka duuttees.

⁵Worddo markki qaxxayettennan beenna; wordduwaa haasayiyaageetikka kessi ekkokkona.

⁶Daro asai daannaa sinttaa koyees; coo immiyya uraara asi ubbi dabbotees.

⁷Hiyyeesa asa a ishantti ubbai ixxoosona; hegaappekka aaruwaa a laggeti appe haakkoosona; i eta auddashidi kaallinkka, eti a gatti oittokkona.

⁸Aadhdhida eratettaa demmiyaagee bana siiqees; akeekaa qoraphphiyaagee lo77obaa demmees.

⁹Worddo markki qaxxayettennan antenna; wordduwaa haasayiyaageekka xayana.

¹⁰Azalla uraassi ishala de7oi bessenna; hegaappekka aillee halaqata haariyoogee iitaa darees.

¹¹Aawussi de7iyya aadhdhida eratettai hanquwaa mitissee; moorida urau atto giyoogeeekka bonchchissee.

¹²Kawuwaa hanqqoi gaammuwaa gudettaa mala; shin a nashetta maataa aacissiya akka mala.

¹³Eeyya na7ai ba aawaa xaissee; ooshshanchcha machchiyaakka keetti ubbaton aatiyo aato mala.

¹⁴Issi asi keettaanne aquwaa ba aawaappe laattanau danddayees; shin akeekanchcha machchiyo GODAI immees.

¹⁵Coo zolppattiya uraayyo xiskkoi yees; ooso ootenna asi namisettees.

¹⁶Azazuwaa naagidi oottiya asi, ba shemppuwaa naagees; shin shenehoo giya asi haiqees.

¹⁷Hiyyeesaassi kehiya asi GODAASSI tal77ees; GODAI he lo77o oosuwaa acuwaa qanxxees.

¹⁸Simmiyo menttoi de7ishin, ne naata seera; seerana xayikko, neeni eta bashshadasa.

¹⁹Hanquwaa suulliyya asi ba waagaa ekko; a aggaaga; neeni a ashshiyaabaa gidikko, haranttuwaakka neeni a hegaadan oottanaagee attenna.

²⁰Zoriyaa siya; timirttiyaakka ekka. Yaatikko, neeni wurssettan aadhdhida eranchcha gidana.

²¹Asai darobaa halchchees; shin GODAI giidobai polettees.

²²Asappe koyettiyaagee aggenna siiquwaa; worddanchcha gidanaappe hiyyeesa gidioogee keha.

²³GODAASSI yayyiyoogee de7uwau kaalettees; assi yayyiya asi kallidi de7ees; iitabikka a bochchenna.

²⁴Issi issi asai daro azalla; woxiyan tushkkido buddeenaakka pude baaranau waayettees.

²⁵Neeni qilliicciyaagaa shocikko, akeekai paccidoogee cinctatettaa tamarana; akeekanchcha asa neeni seerikko, i eratettaa demmana.

²⁶Ba aawaa bonqqiya na7ai, ba aayyiyookka sooppe kessidi yedettiya na7ai, he na7ai yeellaanne kaushshaa ehiya na7a.

²⁷Ta na7au, neeni zoriyaa siyiyoogaa aggidabaa gidikko, erau zokkuwaa zaaradasa.

²⁸Worddo markkai suure pirddaa bolli qilliiccees; iita asaa doonai iitatettaa gubbidi mittees.

²⁹Qilliicciyaageetussi pird dai, eeyyatussikka warai koshshees.

20 ¹Daro mattoyiya ushshaa uyiyoogee daro bidissee sinne

ooshshees; mattottiya asi wozani paccido asa.

²Kawo hanqqoi gaammuwaa gudettaa mala; a yiilloyiya asi ba shemppuwaa bolli pirddees.

³Palamaappe gaxan de7iyoogee aawussi bonchcho; shin eeyya asi ubbi ooyettanau eesotees.

⁴Azalla goshshanchchai wodiya naagidi goyenna; heгаа gishshau, kattaa cakkiyo wode i woossees; shin aibakka demmenna.

⁵Asaa wozanaa halchchoi ciimma ollaa gidдон de7iya haattaa mala; shin wozannaama asi heгаа duuqqidi kessees.

⁶Daro asati bantta kehatettaa yootoosona; shin tumu ammanettiya asa demmanai oonee?

⁷Xillo asi boree bainna de7uwaa de7ees; a kaallidi, a naatika anjettidaageeta.

⁸Kawoi pirddanau ba kawotaa araatan uttido wode, iita ubbaa ba aifiyan harqqidi kessees.

⁹“Ta wozanaa geeshshaas; tanan nagarikka baawa” yaaganau danddayiya asi de7aneeshsha?

¹⁰GODAI worddo meezaanan yiggiyaageetanne likke gidennaban makkiyaageeta ixxees.

¹¹Na7i geeshshanne suure gidiyoogee i oottiyo oosuwani erettees.

¹²Siyiya haittaanne xeelliya aifiyaanne, eta naa77aakka GODAI medhdhiis.

¹³Xiskkon ne wodiya wurssoppa; wurssikko neeni hiyyeesana. Beegotta; yaatikko, neeni kattaa kallana.

¹⁴SHammiya asi, “Qohees! Qohees!” yaagees; shin biidoogaappe guyyiyan, “Hiraisuwan shammaas” yaagiiddi ceeqettees.

¹⁵Erai kumido haasayai worqqaappekka inquwaa giyo daro al77o shuchchaappekka aadhdhida al77obaa.

¹⁶Erenna asau waase geliya uraa maayuwaa qaari ekkite; imatta asau waase geliya uraa maayuwaa oiqqite.

¹⁷Wordduwan demmido kattai asa mal77ees; shin aqi kiyiiddi, doonaa gidдон shaahetaadan hanees.

¹⁸Zoriyaa ekkada ne halchchiyoobaa halchcha; zore ekkennan de7aidda olau booppa.

¹⁹Zigirssanchcha asi xuuraa genttenna; heгаа gishshau, odanchcha uraara gaittoppa.

²⁰Asi ba aawaa woikko ba aayyiyo cayikko, a de7uwaa xomppe sakkana xuman to7ana.

²¹Koiroora eesuwani shiiqida aqoi wurssettan anjettenna.

²²Neeyyo iitaa oottida urau, taanikka ayyo iitaa oottana gooppa; GODAN ammanettada naaga; i nena ashshana.

²³GODAI naa77u qommo meezaanata shenetees; worddo meezaanatika a ufaissokkona.

²⁴Asai baanau bessiya ogiyaa GODAI kaalettees; yaatin, asi ba de7uwan baana ogiyaa waatidi akeekanau danddayii?

²⁵Issibaa eesotidi, “Hagaa taani Xoossaassi immaas” girggiyoogeenne guyyeppe zil77ettiyoogee, hegee asa oiqqiya pire.

²⁶Aadhdhida eranchcha kawoi makkalanchchata shaakkidi erees; i etau qarettennan qaxxayees.

²⁷Asaa ayyaanai GODAAYYO xomppe; heгаа gishshau, i nu gidдо asatetta ubbaa pilggi xeellees.

²⁸Aggenna siiqoinne ammanettiyoogee kawuwaa naagoosona; a kawotaa araatai aggenna siiquwan minnees.

²⁹Yelagatu bonchchoi eta wolqqaa; cimatuyyookka eta puulunttai etau bonchcho.

³⁰Mino qixaatee iitatettaa shoddees; wadhdhiyoogee iita wozanaa laammanau danddayees.

21 ¹Kawuwaa wozanai GODAA kushiyaana; i a wozanaa goggiya haattaa zaariyoogaadan, ba koyidosaa zaarees.

²Asi oottiyoobai ubbai aawussi likke milatees; shin GODAI a wozanaa qofaa paaccees.

³Yarshshuwaa yarshshiyooqaappekka aattidi, xillobaanne suurebaa oottiyoogaa GODAI dosees.

⁴Iitati otorettiyoogaaninne ayyiyoogan erettoosona; hegeekka nagara.

⁵Mino oosanchchaa halchchoi dureyees; shin eesotiya ubbai hiyyeesana.

⁶Worddotidi dagayido aqoi penttuwaa suuluwaadan xayees; heгаа koyiyaageeti haiquwaa koyoosona.

ooshshees; mattottiya asi wozani paccido asa.

²Kawo hanqqoi gaammuwaa gudettaa mala; a yiilloyiya asi ba shemppuwaa bolli pirdees.

³Palamaappe gaxan de7iyoogee aawussi bonchcho; shin eeyya asi ubbi ooyettanau eesotees.

⁴Azalla goshshanchchai wodiya naagidi goyenna; heгаа gishshau, kattaa cakkiyo wode i woossees; shin aibakka demmenna.

⁵Asaa wozanaa halchchoi ciimma ollaa gidдон de7iya haattaa mala; shin wozannaama asi heгаа duuqqidi kessees.

⁶Daro asati bantta kehatettaa yootoosona; shin tumu ammanettiya asa demmanai oonee?

⁷Xillo asi boree baina de7uwaa de7ees; a kaallidi, a naatikka anijettidaageeta.

⁸Kawoi pirddanau ba kawotaa araatan uttido wode, iita ubbaa ba aifiyan harqqidi kessees.

⁹“Ta wozanaa geeshshaas; tanan nagarikka baawa” yaaganau danddayiya asi de7aneeshsha?

¹⁰GODAI worddo meezaanan yiggiyaageetanne likke gidennaban makkiyaageeta ixsees.

¹¹Na7i geeshshanne suure gidiyoogee i oottiyo oosuwaa erettees.

¹²Siyiya haittaanne xeelliya aifiyaanne, eta naa77aakka GODAI medhdhiis.

¹³Xiskkon ne wodiya wurssoppa; wurssikko neeni hiyyeesana. Beegotta; yaatikko, neeni kattaa kallana.

¹⁴SHammiya asi, “Qohees! Qohees!” yaagees; shin biidoogaappe guyyiyan, “Hiraisuwan shammaas” yaagiiddi ceeqettees.

¹⁵Erai kumido haasayai worqqaappekka inqquwaa giyo daro al77o shuchhaappekka aadhdhida al77obaa.

¹⁶Erenna asau waase geliya uraa maayuwaa qaari ekkite; imatta asau waase geliya uraa maayuwaa oiqqite.

¹⁷Wordduwan demmido kattai asa mal77ees; shin aqi kiyiiddi, doonaa gidдон shaahetaadan hanees.

¹⁸Zoriyaa ekkada ne halchchiyoobaa halchcha; zore ekkennan de7aidda olau booppa.

¹⁹Zigirssanchcha asi xuuraa genttenna; heгаа gishshau, odanchcha uraara gaittoppa.

²⁰Asi ba aawaa woikko ba aayyiyo cayikko, a de7uwaa xomppe sakkana xuman to7ana.

²¹Koiroora eesuwan shiiqida aqoi wurssettan anijettenna.

²²Neeyyo iitaa oottida urau, taanikka ayyo iitaa oottana gooppa; GODAN ammanettada naaga; i nena ashshana.

²³GODAI naa77u qommo meezaanata shenetees; worddo meezaanatikka a ufaissokkona.

²⁴Asai baanau bessiya ogiyaa GODAI kaalettees; yaatin, asi ba de7uwan baana ogiyaa waatidi akeekanau danddayii?

²⁵Issibaa eesotidi, “Hagaa taani Xoossaassi immaas” girggiyoogeenne guyyeppe zil77ettiyoogee, hegee asa oiqqiya pire.

²⁶Aadhdhida eranchcha kawoi makkalanchchata shaakkidi erees; i etau qarettennan qaxxayees.

²⁷Asaa ayyaanai GODAAYYO xomppe; heгаа gishshau, i nu gidдо asatetta ubbaa pilggi xeellees.

²⁸Aggenna siiqoinne ammanettiyoogee kawuwaa naagoosona; a kawotaa araatai aggenna siiquwan minnees.

²⁹Yelagatu bonchchoi eta wolqqaa; cimatuyyookka eta puulunttai etau bonchcho.

³⁰Mino qixaatee iitatettaa shoddees; wadhdhiyoogee iita wozanaa laammanau danddayees.

21 ¹Kawuwaa wozanai GODAA kushiyaana; i a wozanaa goggiya haattaa zaariyoogaadan, ba koyidosaa zaarees.

²Asi oottiyoobai ubbai aawussi likke milatees; shin GODAI a wozanaa qofaa paaccees.

³Yarshshuwaa yarshshiyooqaappekka aattidi, xillobaanne suurebaa oottiyoogaa GODAI dosees.

⁴Iitati otorettiyoogaaninne ayyiyoogan erettoosona; hegeekka nagara.

⁵Mino oosanchchaa halchchoi dureyees; shin eesotiya ubbai hiyyeesana.

⁶Worddotidi dagayido aqoi penttuwaa suuluwaadan xayees; heгаа koyiyaageeti haiquwaa koyoosona.

⁷Iitati suurebaa oottanau ixxiyo gishshau, eta makkala oosoi eta ekkidi bees.

⁸Mooranchchati geella ogiyan hemettoosona; shin geeshshati suurebaa oottoosona.

⁹Ooyettiya machcheera issi keettan de7iyoo gaappe he keettaa shakkuwan de7iyoo gee keha.

¹⁰Iitati iitabaa oottanau amottoosona; bantta shoorotussi qarettokkona.

¹¹Qilliicciyaagee qaxxayettido wode, wozani paccido urai aadhdhida eraa tamaarees; qassi wozannaama urai tamaridi, eraa demmees.

¹²Xillo Xoossai iitatu son oosettiyaabaa ubbaa be7ees; eta aatti yeggidi xaissees.

¹³Hiyyeesaa waasuwa siyanaappe giidi, ba haittaa tucchiya uri, ikka waassana; waassin alliyaabai xayana.

¹⁴Geeman immiyo imoi hanquwaa doshissees. Afala gidloora immido mattaayee suulo hanquwaa irxxissees.

¹⁵Suure pirddai pirddettido wode, hegee xilluwaassi ufaissa; shin iitaa oottiyaageetussi dagama.

¹⁶Akeeka ogiyaappe haddirida uraa haiqoi naagees.

¹⁷Aaro injjiyan de7ana giya urai manqees; woina eessanne zaite dosiya asi durenna.

¹⁸Issi issiton Xoossaasata ashshanau iita asati qaxxayettoosona; ammanettenna asatikka suure asatu gishshaa qaxxayettoosona.

¹⁹Ooyettiyanne yiillotiya machcheera de7anaappe bazzon de7iyoo gee keha.

²⁰Wozannaama uraa son mal77o qumainne oissai minjjettees; shin eeyya asi bau de7iyaabaa ubbaa mirggees.

²¹Xillotettaanne aggenna siiquwaa koyiya uraa baree aduqqees; qassi he urai xillotettaanne bonchchuwa demmees.

²²Wozannaama asi wolqqaama olanchchati de7iyo katamaa olidi oiqqees; oiqqidi eti ammanettido mino qatuwaakka laalees.

²³Ba doonaanne ba inxxarssaa naagiya asi bana metuwaappe naagees.

²⁴Otorettiyanne ayyiya asi qilliicciyaagaa geetettes; i otoranchcha gidido gishshau, asau qoppenna.

²⁵Azallaa amoi worees; aissi giikko, i oottanau koyenna. ²⁶Azallai gallassa

kumettaa darobaa demmanau amottes; shin xilloi bau ashshennan immees.

²⁷GODAI iitatu yarshshuwaa shenetees; hegaappekka eti au iita qofan shiishshiyu yarshshuwaa aatti shenetees.

²⁸Worddo markkai xayana; shin qoppidi akeekan haasayi uraa haasayai ehettana.

²⁹Iita asi taagaa xalaalai likke gees; shin suure asi yuushshi qoppees.

³⁰Asi ba aadhdhida eratettan, akeekaaninne zoriyan GODAARA eqettanau danddayenna.

³¹Olaayyo paraa kooranau danddayettes; shin olaa xoonissiyaagee GODAA.

22 ¹Lo77o sunntai daro durettaaappe aadhdhees; sabettiyoogee kka biraappenne worqqaappe aadhdhees.

²Duriyaanne manquwaa ubbaakka GODAI medhdhiis; hegan eti naa77aikka lagge.

³Cinca asi iitaa be7idi, qosetti aattees; shin akeeki paccido asi metuwan gelidi qohettes.

⁴Neeni ashkke gidikkonne GODAASSI yayyikko, durettaa, bonchchuwaanne de7uwa demmana.

⁵Iita uraa ogiyan agunttainne pirez de7ees; shin bana naagiya asi etappe haakkees.

⁶Na7i waanidi de7ana bessiyaakko tamarissa; yaatikko, i cimidikka heгаа aggenna.

⁷Duree hiyyeesaa haarees; tal77i ekkidaagee tal77iyau immidaagau aille gidees.

⁸Nagaraa zeriya urai waayiyaa cakkees; harata i tuggayiyo tuggaikka attees.

⁹Keha asi ba qumaappe hiyyeesau coo immiyo gishshau anjettana.

¹⁰Qilliicciya asa diggarggikko, palamai, ooshshainne cashshai kichchana.

¹¹Neeni wozanaa geeshshatettaanne keha haasayaa dosikko, kawoi nenaara dabbotees.

¹²GODAI tumaa naagees; shin worddanchchatu qaala i aatti yeggees.

¹³Azalla asi, "Taani kare kiyikko, gaammoi tana maana; tana ogiyan asi worana" yaagees.

¹⁴SHAaramuxa maccaasee doonai ciimma ollaa mala; GODAI hanqgettido uri a gidдон kunddees.

¹⁵Na7a wozanaa azallatettaa baqqi oiqqees; shin qaixaariyan qaxxayiyoogee appe haassees.

¹⁶Baayyo aquwaa gujjana giidi, hiyyeesaa naaqqiyaageenne duriyaassi imuwaa immiyaagee naa77aikka hiyyeesana.

Hasttamu Aadhdhida Era Haasayata

¹⁷Ne haittaa haa yeggada, aadhdhida eranchchai odiyoobaa siya; ne wozanaakka ta eraakko zaara. ¹⁸Aissi giikko, eta ne wozanan wottikkonne ne doonanka eta ubbaa hassayikko, neeni ufaittana. ¹⁹Ne ammanoi GODAN gidana mala, taani nena - ee nena - hachchi tamarissaas. ²⁰Taani neessi zoreenne eratettaa de7iyo hasttamu leemisota xafooohoo! ²¹Nena kiittidaagaayyo neeni likke zaaruwaa zaarana mala, taani nena tumatettaa tamarissaas.

²²Hiyyeesatussi aibinne baina gishshau, etabaa bonqqoppa; shilootanka metootanchchatu maataa xaissoppa.

²³Aissi giikko, GODAI eta gishshaa mootettana; eta bonqqidaageetakka i bonqqana.

²⁴Hanqqettiya uraara laggetoppa; hanqqettanau eesotiya uraarakka zuppetoppa. ²⁵Neeni a hanuwaa meezetikko, guyyeppe agganau danddayakka.

²⁶Asassi aco ta qanxxana gaada waase geloppa. ²⁷Neeni qanxxiyoobi xayikko, ne zin77iyo hiixai attennan, neessi de7iyaabai ubbai ekettana.

²⁸Ne maizza aawati tokkido beni zawaa shoddoppa.

²⁹Ba oosuwaa cinccatettan oottiya asa be7adii? I kawotussi oottesippe attin, coo asatussi oottenna.

23 ¹Neeni deriyaa haariyaagaara qumaa maanau uttido wode, ne sinttan de7iyaagaa loittada akeeka. ²Neeni daro yora asa gidikko, naagetta. ³I nena paaccanau danddayiyo gishshau, aadhdhida mal77o qumau yiiqetoppa.

⁴Duretanau daafuoppa; heгаа mala keesiyaa agganau cincca gida. ⁵Hegaa mala duretettaa neeni xeellishin xayana; qefiyaa kessidi arggantaa gaadan, saluwaa paallana.

⁶Uuziyaa qumaa mooppa; a mal77o qumaakka maanau amottoppa.

⁷Milatissanau i nena, “Ma; uya” yaageesippe attin, a wozanai nenaara de7enna. ⁸Neeni miido qiiba qumaa cooyana; ne galataikka hada gidana.

⁹Eeyyaassi payyabaa haasayoppa; aissi giikko, ne aadhdhida era haasayaa i karaana.

¹⁰Beni zawaa shoddoppa; qassi aawi baina naatu gadiyaa zawaa sugoppa; ¹¹aissi giikko, eta ashshiya GODAI mino; i eta gishshaa nenaara mootettana.

¹²Ne asttamaaree neessi odiyoogaa ezgga; ne haittaakka eraa qaalaakko yegga.

¹³Na7a seerennan aggoppa; neeni a qaixaariyan wadhdhikko, i haiqqenna.

¹⁴Neeni a qaixaariyan wadhdhikko, a shemppuwaa haiquwaappe ashshaasa.

¹⁵Ta na7au, neeni aadhdhida eranchcha gidikko, ta wozanaikka ufaittana; ¹⁶ne inxxarsai suurebaa haasayiyo wode, ta wozanai ufaittees.

¹⁷Nagaranchchata qanaatoppa; shin ubbato GODAASSI yayiyooгаа aggoppa.

¹⁸Yaanikko neeyyo sinttanau sa7i kehana; sinttappe yaana kehikka neeyyo xayenna.

¹⁹Ta na7au, siya; wozannaama gida; ne wozanaa suure ogiyan wotta. ²⁰Daro woine eessaa uyiyaageetuuranne ashuwaa muussau yaaretiyaageetuura zuppetoppa; ²¹aissi giikko, mattottiyaageetinne yoranchchati manqqana; xiskkuwaa daroi asaa wurida curqqaa maizissee.

²²Nena yelida ne aawai odiyoobaa siya; ne aayyiyaakka ceeggido wode karoppa.

²³Tumaa, aadhdhida eratettaa, timirttiyaanne akeekaa shammappe attin, mulekka baizzoppa. ²⁴Xillo na7aa aawai keehippe ufaittana; wozannaama na7aa yelida urikka an poccu gaana. ²⁵Ne aawainne ne aayyiya ufaittona; nena yelidaarakka poccu gu.

²⁶Ta na7au, ta zoriyaa ezgga; taani haniyoogaadan hana. ²⁷Aissi giikko, shaaramuxiya maccaasiyaa ciimma ollaa mala; laggettuwaa oiqqiya machchiyaakka un77o ollaa mala. ²⁸A panggadan zuggada naagaasu; ammanettenna attumaasaa asaa gidon darissausu.

²⁹“Woo!” giyo waasoi oossee? Azzanoi oossee? Ooshshi oossee? Zuuzuntti oossee? Gaasoi binnan masunxxiyai oonee? Aiffee zo77iyoi oossee? ³⁰Woine eessaa uyiiddi gam77iyaageetussa

gidennee? Walahettida woine eessaa uyi uyi be7iyaageetussa gidennee? ³¹Woine eessai zo77ido wode, a merai birilliyaa gidдон phooliyo wode, uyishin yalalattiiddi geliyo wode, a xeelloppa. ³²Wurssettan i shooshshadan dukkees; mulumuqqe shooshshadankka ba yiishshaa yiishshees. ³³Ne aiffee be7i erennabaa be7ana; ne wozanaikka suure qoppaanaunne haasayanau danddayenna. ³⁴Neeni abbaa gidдон dambalai qaattiyoo markkabiyyaa xeeran zin77ida uraa mala gidana. ³⁵Neeni, “Eti tana dechchidosona; shin taani qohettabeikke. Eti tana wadhdhidosona; shin tau erettibeenna. Hara ushshaa uyanau taani aude denddanddinaashsha?” yaagana.

24 ¹Ta na7au, iita asatu mala gidarkkinaashsha gooppa; etaara dabbotanaukka amottoppa; ²aissi giikko, eti ubbato makkalabaa maqettoosona; bantta inxxarssan genebaa haasayoosona. ³Keettaa aadhdhida eratettan keexettees; akeekankka minnees. ⁴Erai de7ikko, qol77oi al77obaaninne lo77oban ubban kumees. ⁵Wozannaama urau gita wolqqai de7ees; eranchcha asikka minotettaa gujjees. ⁶Neeni olau kiyanaappe kasetada halchchuwaa halchhana koshshees; daro zoriyaageetu zoriyan xoonoi beettees. ⁷Eeyyai aadhdhida eratettaa akeekanau danddayenna; au yaa7ankka odiyoobi aibinne baawa. ⁸Iitaa oottanau halchchiya urai genanchcha geetettana. ⁹Eeyyatettaa qofai nagara; asai qilliicciyaagaa ixtees. ¹⁰Neeni metuwaa gallassi laafikko, ne wolqqai guutta giyoogaa. ¹¹Haiqqanau bessennan, haiquwau pirddidi efiyoogeeta ashsha; worana haniyo wode co77u gaada xeelloppa. ¹²Neeni, “Nuuni haggaa eribookko” yaagikko, wozanaa eriyaagee i be7ennee? Ne de7uwaa naagiyaagee erennee? Asa ubbau a oosuwaa oosuwaadan zaarennee? ¹³Ta na7au, eessaa ma; eessai lo77o. Eessaa ililoi manggaagan mal77ees. ¹⁴Aadhdhida eratettaikka heggaa mala; i ne shemppuwau mal77o gididiyoogaa era. Neeni a demmiyaabaa gidikko, sinttaara yaana kehai neessa; neeni ekkana gaada ufaissan naagiyoobaikka xayenna.

¹⁵Xilluwaa keettaanne aquwaa bonqqanau qoppiya iita asadan hanoppa. ¹⁶Xillo asi laapputoo kunddikkokka denddees; shin iitati metuwan xayana.

¹⁷Ne morkkee kunddiyo wode ufaittoppa; i xubettiyo wodekka, “Hashshu!” gooppa. ¹⁸Neeni ufaittikko, GODAI heggaa be7idi ufaittenna; a hanqqettiyoogaakka aggiigana.

¹⁹Iitaa oottiyaageetu gishshau hirggoppa; eta mala gidarkkinaashsha gooppa. ²⁰Aissi giikko, iita urau sinttaara yaana kehi baawa; iitatu xompeekka to7ana.

²¹Ta na7au, GODAAYYONNE kawuwaayyo yayya; etayyo makkaliyaageetuuraakka zuppetoppa. ²²Aissi giikko, heggaa mala asata qoppenna metoi gakees; kawuwaappenne GODAAPPE yaana metuwaa oonee eriyai?

Hara Aadhdhida Era Haasayata

²³Aadhdhida eranchchati gujjidikka hagaadan yaagidosona:

Pirddiiddi maaddiyoogee lo77o gidenna. ²⁴Mooranchchaa, “Neeni moorabaakka” yaagiya daannaa asai qanggana; kawotettatikka a ixkana.

²⁵Mooranchchaa qaxxayiyaageeti kechi nashettananne anjettana.

²⁶Suure zaaruwaa zaariyoogee dabbotau malaata mala.

²⁷Kasetada ne gadiyaa ootta; kattaakka zera; hegaappe guyyiyan, ne keettaa keexxa.

²⁸Ne shooruwaa bolli gaasoi bainnan markkattoppa; ne doonankka cimoppa.

²⁹“I tau oottidoogaadan, taani au oottana; taani au a oosuwaa kushiyyaa zaarana” yaagoppa.

³⁰Taani issi gallassi, issi azallanne akeekai paccido bitaniyyaa gaden de7iya woiniyaa turaa giddoora kantaas.

³¹Kanttiyo wode, aguntainne sharafai goozi wottiis; yuushuwan de7iya shuchchaa gimbeekka qolettichchiis.

³²Taani a be7ido wode, qoppaas; taani be7idoogaappe timirttiyyaa tamaaraas.

³³Neeni guuttaa liphphi ga; guuttaa xiskka; ne kushiyaakka shiishshada guuttaa shemppa akka. ³⁴Hegaappe guyyiyan, hiyyeesatettaa pangadan yaana; pacaikka ola miishshaa oiqqida asadan puttu gaana.

Solomoni Xaafido Hara Leemisota

25 ¹Hageetikka qassi, Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasa asati duuqqidi xaafido Solomona leemisota.

²Xuuraa genttiyoogee Xoossaayyo bonchcho; xuuraa pilggidi kessiyoogee qassi kawotuyyo bonchcho.

³Salotu xoqqatettaanne sa7aa ciimmatettaa asi gakkennaagaadan, kawotu qofaakka asi eranau danddayenna.

⁴Biraappe shiyaa diggargga; hegaappe guyyiyan, wogaacee qoxxidi, lo77obaa kessana.

⁵Kawuwaa sinttappe iitata diggargga; yaatikko, a kawotaa araatai xillotettan minni eqqana.

⁶Kawuwaa sintti aadhdiyo wode ceeqettoppa; gita asatuppe gidduwan soho koyoppa. ⁷Neepe gitatiya asassi sohuwaa immanau halaqai nena denttin kauyyiyoogaappe, halaqai nena, "Hagaakko xoqqu ga" giyoogee neeyyo keha.

⁸Ne aifiyan be7idobaa markkattanau dabaabaa baanau eesotoppa; aissi giikko, neeni markkatta simmin, hara asi ne markkatettai bala gidioogaa qonccissikko, neeni yeellatana.

⁹Neeppen ne shooruwaappe gidduwan palami merettikko, aara haasayada ne palamaa wurssa. Hara asa xuuraa qonccissoppa. ¹⁰Hegee xayikko, neeni odiyooгаа siyida asi nena kaushshana; hegan ne sunntai naa77antto simmennaadan moorettana.

¹¹Koshshiyoo wodiyan haasayettida likke qaalai biraa bolli tigidu worqqaq alleequwaa mala.

¹²Ezggiya uraa eranchcha asi zoriyo zoree haittan wottido worqqaq woikko geeshsha worqqaappe oottido alleequwaa mala.

¹³Kattaa cakkiyo boniyan irxxa haattai uyin aliyoogaadan, kiittin ammanettiya asi bana kiittiyaageeta ufaissees.

¹⁴Immennabaa "Immana" yaagiiddi ceeqettiya asi iri banna shaaraanne carkkuwaa mala.

¹⁵Danddayanchcha asi deriyaa haariyaagau odidi maizzees; liiqo qaalai meqettaa kanttidi gelees.

¹⁶Eessaa demmikko, kallana ~~gakkennaachin ma~~; shin darissikko, neeni cooyana. ¹⁷Nena uufidi ixennaadan, ne shooruwaa soo ubbaton booppa.

¹⁸Ba shooruwaa bolli wordduwan markkattiya asi dullai, bisoinne qara zubbee asa qohiyooгаа keenaa qohees.

¹⁹Metuwaa wode ammanettenna uran zempptiyoogee qaaxxiya achchan coommiyoogaanne silida tohuwan hemettiyoogaa mala.

²⁰Azzani uttida asassi yettaa yexxiyoogee meego gallassi maayuwaa qaariyoogaanne masunttaa bolli caalabaa tigiyoobaa mala.

²¹Ne morkkee namisettikko, miza; saamettikko, ushsha. ²²Aissi giikko, neeni heгаа oottiyoogee a huuphiyan tamaa bonquwaa kaashidi qoliyoogaa mala. GODAIKKA neeyyo woihana.

²³Huuphessa bagga carkkoi iraa chiyoogaadan, zigirssai hanquwaa ehees.

²⁴Ooyettiya maccaaseera issi keettan de7anaappe son shakkuwaa huuphiyan de7iyoogee keha.

²⁵Daafurida uri irxxa haattaa uyidi aliyoogaadan, haaho biittaappe yiya lo77o odoi ufaissees.

²⁶Iita uraa eeshshaa tamaariya xillo asi bulqqotida pulttuwaanne moorettida olla haattaa mala.

²⁷Daro eessaa miyoogee lo77o gidenna; hegaadankka, ba bonchcho koyiyoogee bonchchissenna.

²⁸Ba huuphiyaa naagenna asi dirssai meqqido katamaa mala.

26 ¹Boniyan shachchai, kattaa cakkiyo wodiyan irai koshshennaagaadan, eeyyau bonchchoi koshshenna.

²Kafoti yaanne haanne paallidi, asa qohennaagaadan, gaaso bannan qanggiyo qanggetti asa gakkenna.

³Parau lissuwaa, hariyau poxooruwaa koshshiyooгааadan, azallaa zokkuwau waraa koshshees.

⁴Eeyya urau a eeyyatettaadan zaaroppa; zaarikko neenikka a mala gidana.

⁵Eeyya urau a eeyyatettaadan zaara; hinna xayikko, i bana eranchchadan qoodana.

⁶Eeyya asa bolli kiitaa kiittiyoogee ba tohuwaa qanxxiyoogaanne woriyaabaa uyiyoogaa mala.

⁷Eeyya uraa leemisoi wobbe uraa tohuwaa mala maaddenna.

⁸Eeyya uraa bonchchiya asi shuchchaa yambbarshshaa bolli qachchi wottidi yambbariya asa mala.

⁹Eeyya uraa leemiso mattottida asi ba kushiya caddida agunntaa kessanau baaxetiyoogaa mala.

¹⁰Eeyya asa woikko bau ogiyaara kanttiya asa oosossi qaxariya asi demmido asa ubbaa coo dukkiya wonddafiyaasa mala.

¹¹Kanai ba cooshshaa guyye simmidi miyoogaadan, eeyyai ba eeyyatettaa oosuwaa zaari zaari oottees.

¹²Barkka bana, “Taani aadhdhida eranchchaa” giya asa be7adii? Appe eeyya urau sintanaa lo77o qaada de7ees.

¹³Azallai, “Ogiyan gaammoi de7ees; yashshiya gaammoi aaho ogiyan yuuyees” yaagees.

¹⁴Penggee ba maaxafiyan yaanne haanne qaaxxiyoogaadan, azallaikka ba hiixan yaanne haanne aadhdhi wodhdhees.

¹⁵Issi issi asati daro azalla; eti harai attin, woxiyan tushkkido buddeenaakka pude baaranau daafuroosona.

¹⁶Azalla asi markkaara odiya laappun eranchchatuppekka bana aadhdhida eranchcha giidi qoppees.

¹⁷Bana gattiyaabi bannasan palamau aadhdhiya asi ogiyaara biya kanaa haittaa oiqqiya asa mala.

¹⁸⁻¹⁹Ba shooruwaa cimmi, “Taani kaassau oottaas” yaagiya asi, gooyidi tamaa xiifaa oliya, woikko woriya zubbiiya dukkiya asa mala.

²⁰Mittai wurikko, tamai to7ees; zigiriyaabi xayikko, ooshshai attees.

²¹Xiixintai bonquuwaa darissiyooogaadaaninne mittai tamaa darissiyooogaadan, amalanchcha asi ooshshaa darissees.

²²Zigirssanchchaa qalalai mal77o qumaa mala; ufaissiiddi duge ganjiiyaa gaktees.

²³Wozanan iitabai de7ishin, ba inxxarssan cimo qaalaa haasayiya asi biran sheeshshido urqqa miishshaa mala.

²⁴Lo77o milatiya iita asi ba wozanan de7iya iitatettaa ba nasho haasayan genttees. ²⁵A wozanan laappun tunatettaa kumi uttido gishshau, i lo77o qaalaa haasayikkokka a ammanoppa. ²⁶Ba morkketettaa i genttikokka, i oottiyo iitatettaa yaa7an qonccana.

²⁷Haratussi ollaa bookkiya uri he ollan bau kunddana; haratu bolli shuchchaa gonddorssiya uraa bolli he shuchchai simmidi gonddorettana.

²⁸Worrdotiya inxxarssai ba qohido asata ixxees; sheleeshsho haasayai bashshaa ehaanaappe attin, harabaa cheenna.

27 ¹Wonttoban ceeqettoppa; wonttoi ehaanabaa neeni erakka.

²Nena hara asi galatoppe attin, neeni nena nerikka galatoppa; asai ne gishshaa markkattoppe attin, neeni ne kehatettaa odoppa.

³SHuchchai gita tooho; shaahetaa tookkiyoogeecka deexo; shin eeyya urai denttiyo ooshshai eta naa77aappekka deexxees.

⁴Hanqossi qareti baawa; yiilloikka bashshiya di7o mala; shin qanaatiyan ubba gattoppo.

⁵Geemmida siiquwaappe baliyo wode qoncciyen seeriyoogee keha.

⁶Morkkee nena darotoo yeriyoogaappe siiqoi nena dechchiyoogee keha.

⁷Kallida uraa eessaa ililoi iitees; shin namisettida uraa cammiyaabaikka mal77ees.

⁸Ba soo aggidi yuuyiya asi, ba keettaappe haakkada paalliya kafee mala.

⁹SHittoinne sawiya ixaani asaa ufaissiyooogaadan, siiqo laggiyaa zoreekka ufaissees.

¹⁰Ne siiqo laggiyaanne ne aawaa siiqo laggiyaa aggoppa; nena metido wode ne ishaa soo booppa. Haahuwan de7iya ishaappe matan de7iya shooroi keha.

¹¹Ta na7au, neeni aadhdhida eranchcha gida. Yaatiyaakko taani ufaittananne tana boriyaageetu oishaakka zaarana.

¹²Cincca asi metoi yiyo wode be7idi qosettees; shin akeekai paccido asi sitti gi biidi, metuwan gelees; yaatidi guyyeppe wai ana gees.

¹³Erenna asau waase geliya uraa maayuwaa qaari ekkite; imatta asau, waase gelida uraa maayuwaa oiqqite.

¹⁴Maallado guuran ba qaalaa xoqqu oottidi, ba shooruwaa sarotiyoogee a qanggiyoogaa mala.

¹⁵Walassada duuxxenna machchiyaanne irai bukkin xokkidi aggenaa aatoi issi mala. ¹⁶Carkko teqqanau woikko zaite cuccumidi oiqqanau danddayettennaagaadan, o co77u oottanau danddayettenna.

¹⁷Biratai birataa poshiyoogaadan, asai issoi issuwaappe tamaarees.

¹⁸Balase giyo mittiyo ishalissidi naagida uri i aifiyaa maana; bana aissidaagaa kabboyiia ashkkaarai bonchchettana.

¹⁹Haattai heregaadan som77uwaa bessiyoogaadan, aawu wozanaa aawu eeshshaa bessees.

²⁰Haiqoinne bashshi kalli erokkona; hegaadanka, asa amoi kallenna.

²¹Birainne worqqai taman paacettidi geeyiyoogaadan, asikka ba ekkiiyo galatan paacettees.

²²Eeyya asa kattaara udulan yeggada, udula mittan caddiyaakko, appe eeyyatetta kichchenna.

²³Ne dorssati de7iyo hanotaa loittada era; ne mehiyaa wudiyaakka wozanappe heemma. ²⁴Aissi giikko, duretetta merinau de7enna; kallachchaikka yeletaappe yeletau aadhdhennan agganau danddayees. ²⁵Mela maatai buucettidoogaappe, aaca maatai kiyidoogaappenne deriyaa bollan de7iia maatai shiiqidoogaappe guyyiyan, ²⁶dorssatu ikisiyaappe neeni neeyyo maayiyoojaa kessana; deeshshata baizzido biranka neeyyo gadiyaa shammana. ²⁷Attiya deeshshatu maattai neessi, ne so asaassinne ne macca ashkkaaratussi quma gidana.

28 ¹Iitati ooninne yedettennan baqatoosona; shin xilloti gaammo mala xala.

²Issi kawotetta nagaranchcha gidikko, a haariyaageeti laametti laamettidi haaroosona. SHin kaalettiyaageeti aadhdhida eranchchanne akeekanchcha gidiiyo wode, mino gididi, daro wodiya takkees.

³Hiyyeesata huqunniya hiyyeesa daannai kattaa xaissiya wolqqaama iraa mala.

⁴Higgiyaa bonchchenna urai mooranchchaa sabbees; shin higgiyaa bonchchiyaagee mooranchchatu qofaa phalqees.

⁵Iita asatussi suure pirdaaba gelenna; shin GODAASSI goinniyaageetussi ubbabaikka gelees.

⁶Geella asa gididi, dure gidiiyoogaappe suure asa gididi, hiyyeesa gidiiyoogee keha.

⁷Higgiyaa naagiya wodallai akeekanchcha. SHin pattenna shufurotura zuppetiyaagee ba aawaa yeellayees.

⁸Miishshaa dichchau immiyoogaaninne bonqqiyoogan duretiya asi he aquwaa hiyyeesatussi kehiya asassi shiishshees.

⁹Higgiyaa siyanaappe giidi, ba haittaa wora zaariya uraa woosai GODAA sheneyiyaabaa.

¹⁰Suureta iita ogiyaa kaalettiya uri ba bookkido ollan bau kunddana; shin geeshsha asi lo77obaa laattana.

¹¹Dure asi bana aadhdhida eranchcha giidi qoppees; shin akeekai de7iyo hiyyeesai a paacces.

¹²Xilloti xoonido wode, asai ubbai ufaittees; shin iitati maataa oiqqido wode, asai qosettees.

¹³Ba nagaraa genttiya uri aacenna; shin paaxiyaageenne nagaraa aggiyaagee maarettana.

¹⁴GODAAYYO ubbatoo yayyiya asi anjettidaagaa; shin ba wozanaa dammissiya asi meton gelana.

¹⁵Hiyyeesa asaa haariya iita daannai gudiya gaammuwaanne namisettida godariyaa mala.

¹⁶Wozani paccido daannai ba asaa naaqees; shin asa naaqiiyoogaa ixxiyaagee daro laittaa haarana.

¹⁷Asa worida asi haiqqana gakkanaashin baqatiiddi de7ees; a ooninne shiishshi ekkenna.

¹⁸Boree bannan hemettiya uri qohettennan attana; shin geella asi issi kuttan kunddana.

¹⁹Ba gadiyaa oottiya urai kattaa kallees. SHin shufurota kaalliya urai ubbatoo hiyyeesidi de7ees.

²⁰Ammanettida urai daro anjettana; shin duretanau jaamiyaagee qaxxayettennan attenna.

²¹SHAakkidi maaddiiyoogee lo77enna; shin asi guutta oittaa gishshau giidikka, shaakkidi maaddees.

²²Uuzettiya urai duretanau jaamees; bana hiyyeesatetti oiqqanaagaakka erenna.

²³Asa coo sabbiya uraappe seeriya uri guyyeppe galatettees.

²⁴Ba aawaappenne ba aayeppe wuuqqidi, "Taani ainne nagara oottabeikke" yaagiya urainne bashshiya urai issi mala.

²⁵Yaaretiya urai ooshshaa denttees; shin GODAN ammanettiyaagee kallees.

²⁶Banan ammanettiya asi eeyya; shin aadhdhida eratettan hemettiyaagee saro de7ees.

²⁷Hiyyeesau immiya urau paccenna; shin eta be7anaappe giidi qilimmiyaagee qanggettaa ekkana.

²⁸Iita asati sunttettiyo wode, asai qosettees; shin eti xayiyi wode, xilloti corattoosona.

29 ¹Daroton seerin ixidi, morgge zozzida urai hassayennan meqqana; he urau paxoikka baawa.

²Xillo asati sunttettiyo wode asai ufaittees; shin iitati biittaa haariyo wode asai oolees.

³Aadhdhida eraa dosiya asi ba aawaa ufaisses; shin shaaramuxa maccaasatu heeran yuuyiya asi ba miishshaa wurssees.

⁴Tumaa pirddiya kawoi ba kawotettaa woppu oottees; shin mattaaye maanau yiiqetiyaagee ba kawotettaa bashshees.

⁵Ba shooruwaa sabbidi haasayiya urai, a tohuwaassi gitiyaa yeggees.

⁶Iita asi gitee oiqqiyoogaadan, ba nagaran oiqettees; shin xillo asi ufaittanaunne yexxanau danddayees.

⁷Xillo asi hiyyeesaa maataa erees; shin iita asi hegaa mala eraa mulekka erenna.

⁸Qilliicciyaageeti kataman ooshshaa denttoosona; shin aadhdhida eranchcha asati hanquuwaa gabbissoosona.

⁹Aadhdhida eranchcha asi eeyya asa pirdda keettaa efiikko, eeyyai hanqqetteesinne qirees; au yaatobare saro xayees.

¹⁰Suutta gussanau jaamiya asati suure asa ixxoosona; qassi xillo asakka woranau koyoosona.

¹¹Eeyya asi ba hanquuwaa yeddi bessees; shin aadhdhida era asi ba hanquuwaa mittees.

¹²Issi sunttettida urai worddo odo ekkikko, a oosanchchati ubbai iita kiyoosona.

¹³Hiyyeesinne asa naaqqiya asi issibaa koxxoosona; eta naa77aa aifiyaakka GODAI xeelissees.

¹⁴Issi kawoi hiyyeesassi suure pirddikko, i ba kawotettan gam77ana.

¹⁵Qaixaareenne seeri naatussi aadhdhida eraa immees; shin yedan diccida na7i ba aayyiyo kaushshees.

¹⁶Iita asati dariyo wode, nagarai darees; shin xilloti eta kunddettaa be7ana.

¹⁷Ne na7aa seera; yaatikko, i nena saruwaa diggenna; i nena ufaissana.

¹⁸GODAI kaalettiyo kaaletuwaa ekkenna deree yeda; shin higgiiyaa naagiya uri anjettidaagaa.

¹⁹Ashkkari coo odo xalaalan seeretti erenna; odoi au geliyaakkokka i azazettenna.

²⁰Eesuan eesuan haasayiya uraa be7a eraishsha? Appe eeyya uraassi sinttanau daro ufaissai de7ees.

²¹Ne ashkkaraassi naatettan doommin, i koyiyoobaa ubbaa ayyo imma meezeyikko, issi gallassi neeyyo de7iyaabaa ubbaa ekkana i kajjeelanaagee attenna.

²²Hanqqettiya asi ooshshaa denttettees; elle yiillotiya asi daro nagaraa oottees.

²³Otoroi asa kaushshees; shin ziqqi giya ayyaanai de7iyo asi bonchchettees.

²⁴Kaisooraa shaakkiya uri bana ixxiya asa; i dabaaban tumaa odikkokka qaxxayettees; tumaa odana xayikko qassi, GODAI a qaxxayana.

²⁵Asassi yayyiyoobi he aawussi pire gidees; shin GODAN ammanettiya asi saro de7ees.

²⁶Daroti sunttatetta de7iyo asata auddashoosona; shin suure pirddai GODAA achchappe beettees.

²⁷Xilloti nagaranchchata shenetoosona; nagaranchchatikka suure uraa shenetoosona.

Aguri Haasayido Haasayaa

30 ¹Hagaappe kaallidi xaafettidaagee Yaaqe na7ai Aguri haasayido hayyo haasayaa. He bitanee Iti7eelassinne Ukaalassi haggaa haasayiis. ²Tumu taani ai asappekka eeyyaa darais; asassi de7iyo akeeki taassi de7enna. ³Taani aadhdhida eraa tamarabeikke; Geeshsha Xoossaabaakka aibanne erikke. ⁴Saluwaa pude kiyidi, duge wodhdhidai oonee? Carkko ba kushen oiqqidai, haatta ba afalan yiicidai, sa7aa gaxaa a sohuwan sohuwan wottidai oonee? Ane erikko a sunntaa taayyo oda. A na7aa oona giyo?

⁵Xoossai odiyo qalalai ubbai tuma; baakko baqatidi biya ubbaassi i gondalle. ⁶A qaalaa bolli aibanne gujjoppa; gujjikko i nena seerana; neeni worddanchcha gidiyooagaakka i qonccissana.

⁷Abet GODAU, taani nena naa77ubata oichchais; taani haiqqana gakkanaashin,

eta tana diggoppa. ⁸Koiruwan, taani asa cimmennaadaaninne worddo haasayennaadan tana naaga; naa⁷⁷anttuwan, taayyo kosshiya keesa qumaa immappe attin, tana dure woikko manqo kessoppa. ⁹Hinna xayikko, dure gidada, "GODAI oonee?" gaada nena kaddana; woikko manqo gidada, wuuqqana; yaatada ta Xoossaa sunntaa cayissana.

¹⁰Nena qangenna malanne i qanggin neeyyo gometenna mala, ashkkaraa a godaa sinttan boroppa.

¹¹Bantta aawata qanggiyaanne bantta aayeta anjenna asati de7oosona. ¹²Daro tunaa tuni uttidi, banttana geeshshadan qoodiya asati de7oosona. ¹³Otoruwaa meexxiya asatinne asa karidi xeelliyaa asati de7oosona. ¹⁴Eta achchai biso mala gidin, eta manggaagai billama mala gidin, hiyyeesatanne metootanchchata naaqqidi, etabaa bonqqiya asati de7oosona.

¹⁵Ullatteessi naa⁷⁷u macca naati de7oosona. Eti, "Hamma! Hamma!" yaagidi waassoosona. Mulekka kalli erenna heezzubati de7oosona; oiddanttoi qassi mule, "Gidana" gi erenna.

¹⁶Hegeetikka:
duufuwaa,
maine maccaasaa,
haatti kalissi erenna mela biittaanne,
"Tau gidana!" gi erenna tamaa.

¹⁷Ba aawaa baceessiya na7aa aifiyaa, ba aayiyaa cimin kariya na7aa aifiyaa, zanggaaran de7iya quuroti woocana; a ashuwaa ankkoti maana.

¹⁸Tana heezzubati maalalissoosona; oiddanttoi ubba taayyo gelenna.

¹⁹Hegeetikka:
arggantti saloora paalliyo paaluwaa,
shooshshi shuchchaa bollaara sololiyo sololettaa,
markkabee abbaa bollan solddiyo soldduwaanne
wodallinne geela7oi siiquwaa
doommiyo doomettaa.

²⁰SHAaramuxa maccaasiyaa haniyo hanoikka hegaa mala. A muussaa mausu; shin miidoogaappe guyyiyan, ba doona quccarggada, "Taani ainne moorabeikke" yaagausu.

²¹Heezzu yohotun biittai qaaxxees; oiddanttuwaa ubba tookkanaukka danddayibeenna. ²²Hegeetikka:

aillee kawotido wode,
eeyyai kattaa kallido wode,
²³asi ixrido maccaasiyaa azina gelido wodenne
macca ashkkariyaa ba godiyo laattido wode merettiya hanotaa.

²⁴Sa7aa bolli oiddu guutta meretati de7oosona; shin eti keehi aadhdhida eranchcha. ²⁵Hegeetikka:

Cuncalleta - cuncalleti wolqqi bainna mereta;

shin banttau miyoobaa bone shiishshidi, minjjoosona.

²⁶Guppalleta - guppalleti guutta wolqqai de7iyoogeta;

shin bantta keettaa shuchchaa kooppuwan keexxoosona.

²⁷Booleta - booletussi kawoi baawa; shin eti ubbaikka maaran mankkan zattoosona.

²⁸Zareta - zareti kushiyan oiqqinkka oiqettoosona;

shin eti harai attin, kawo keettanka de7oosona.

²⁹Bantta maataa bessiiddi hemettiya heezzu meretati de7oosona; oiddanttoikka lo77o hemetaa hemettees. ³⁰Hegeetikka:

do7a ubbaappe minniyanne yayyidi baqati erenna gaammuwaa;

³¹inddetu giddon ayyiiddi hemettiya adde kuttuwaa,

deeshsha orggiyaanne

ba olanchchatu giddon eqqiya kawuwaa.

³²Neeni eeyyada otorettidabaa gidikkonne, iitabaa oottanau halchhidabaa gidikko, ane takki gaada qoppa.

³³Maattaa bukkiyoogee oissaa kessiyooagaan, siiriyaa yimppiyoogetikka suuttaa ehiyoogaadan, hegaadan hanquwaa denttettiyoogee ooshshaa ehees.

Kawoi Limu7eeli Haasayido Haasayaa

31 ¹Hagaappe kaallidi xaafettida hayyo haasayai, Kawuwaa Limu7eela aayiyaa Kawuwaa Limu7eela tamarissidoogaa.

²"Laa ta na7au, ta uluwaappe wodhdhidaagoo, taani shiiqettada yelidoogoo, ³maccaasan ne wolqqaa wurssoppa; he kawota bashshiya maccaasatun ne akataa xaissoppa.

⁴“Limu7eelaa, hagee kawotussi bessenna; woiniyaa eessaa uyyiyoogee kawotussi bessenna; mattoyiya ushshaa uyyiyoogee deriyaa bolli sunttettidaageetussi bessenna. ⁵Eti uyyiyo wode higgiiyaa baloosona; balidi naaqettida asaa maataa shenehoo goosona. ⁶Mattoyiya ushshaa haiqqana haniya uraunne sa7ai iitido urau immite. ⁷Eti bantta manqotettaanne bantta tugga de7uwaa dogana mala uyona.

⁸“Bantta metuwaa odanau danddayennaageetu gishshaa neeni oda; maaddiyaabi bannaageetu maataa gishshau neeni bidida. ⁹Biddada etayyo suure pirddaa pirdda; hiyyeesatunne metootanchchatu maataa naaga” yaagada tamarissaasu.

Wozannaama Machchiyo

¹⁰Wozannaama machcho ooni demmanau danddayii? Inquwaa giyo al77o shuchchaappekka a al77ausu. ¹¹I keettaawai o ubbabanka ammanees; ayyo de7anau bessiyaabaappe aibinne paccenna. ¹²A ba de7o laitta ubban ayyo lo77obaappe attin, iitabaa oottukku.

¹³Suufiyaanne liinuwaa a koyada, ufaittaidda ba kushiyan oottausu. ¹⁴A zal77anchchatu markkabetu mala; ba qumaa haaho biittaappe ehausu. ¹⁵A ba so asaassi qumaa kattanaunne ba macca ashkkaratussi oosuwaa bazzanau, sa7ai biron qamma de7ishin denddausu.

¹⁶Gadiyaa a koyada shammasu; ba kushiyan oottada demmido miishshan woiniyaa turaa tokkausuu.

¹⁷A gooba oosanchcha gidiiyoogaa xalaala gidennan, minonne cincca asa. ¹⁸A ba woriyaa demmanau minnada zal77ausu; a oottaidda qamissiyoo, ba xomppiyaa eesuwan toissukku. ¹⁹A ba hinddiriitan suqqada, ba afalaa daddausu.

²⁰A hiyyeesatussinne metootanchchatussi babaappe coo immausu.

²¹I so asai ubbai ho77iya maayuwaa maayido gishshau, shachchai bukkiiyaakko, a hirggukko. ²²Arssaa bollan hiixxiyo maayuwaa sikkausuu; liinuwaappe dadettida zo7o maayuwaakka baayyo maayausu.

²³Dere cimati shiiqiyo dubbushan i keettaawai bonchchettida asa.

²⁴Liinuwaappe maayuwaanne qabattuwwaa ootta oottada, zal77anchchatussi baizzausu.

²⁵A minonne bonchcho asa; yiya laittatussi a mulekka hirggukku.

²⁶Aadhdhida eran a haasayausu; ammanttiya zoree i inxxarssaappe kiyees.

²⁷A ba so asaa de7uwaa injjeyanau ubbaton ooso oottaidda de7ausu; azalla hanoi i bollan beetti erenna.

²⁸I naati denddi eqqidi, o nashshoosona; i keettaawaikka o galatiiddi, ²⁹“Lo77obaa oottida daro maccaasati de7oosona; shin neeni eta ubbaappe aadhdhaasa” yaagees.

³⁰Mera lo77otetti allaalle kessenna; puulikka xayana; shin GODAASSI yayyiya maccaasiyaa, a galatettanau bessausu. ³¹A oottidobau ubbau iyyo i kushiya zaarite; a oottido oosoi ubbai dabaaban o galatissu.